

De Europæiske Fællesskabers Tidende

ISSN 0378-7001

C 126

39. årgang

29. april 1996

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

Informationsnummer

Indhold

Side

I *Meddelelser*

.....

II *Forberedende retsakter*

Regionsudvalget

Forsamling af november 1995

96/C 126/01	Regionsudvalgets udtalelse om »Vurdering af finansielle og administrative konsekvenser for regionale og lokale myndigheder af EU's retsakter«	1
96/C 126/02	Regionsudvalgets udtalelse om »Evaluerings af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige tjenesteydelsesaftaler«	8
96/C 126/03	Regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om "Styrkelse af Den Europæiske Unions Middelhavspolitik: Forslag til iværksættelse af et Euro-Middelhavspartnerskab"«	12
96/C 126/04	Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens meddelelse og forslag til Rådets afgørelse om Kommissionens aktiviteter i forbindelse med analyse, forskning, samarbejde og aktioner på beskæftigelsesområdet (ESSEN)«	19
96/C 126/05	Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens grønne bog om Den Europæiske Unions betydning for turismen«	24
96/C 126/06	Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens meddelelse om handlingsprogram og tidsplan for iværksættelse af de initiativer, der var anført i meddelelsen om en politik til forbedring af industriens konkurrenceevne i Den Europæiske Union«	28

DA

Pris: 6,50 ECU

II

(Forberedende retsakter)

REGIONSUDVALGET

Regionsudvalgets udtalelse om »Vurdering af finansielle og administrative konsekvenser for regionale og lokale myndigheder af EU's retsakter«

(96/C 126/01)

Præambel

Regionsudvalgets præsidium besluttede den 5. december 1994 på eget initiativ at udarbejde et principdokument om vurdering af finansielle og administrative konsekvenser for regionale og lokale myndigheder af EU's retsakter. Det forberedende arbejde henvistes til Arbejdsgruppe 1, som udpegede Joakim Ollén til ordfører. Endvidere fik Arbejdsgruppe 1 til opgave at beskrive de administrative og finansielle strukturer på lokalt og regionalt niveau. Den sidste opgave behandles separat af en ekspertgruppe, hvis arbejde er af stor betydning som grundlag for dette principdokument om økonomiske og administrative konsekvenser af EU's retsakter.

Regionsudvalget vedtog på sin 10. plenarforsamling den 15.-16. november 1995 (mødet den 15. november 1995) følgende udtalelse.

Udtalelsen blev vedtaget under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 198 C,

og på baggrund af

- erklæringer til traktaterne om Det Europæiske Fællesskab vedrørende hensyntagen til omkostnings- og miljøkonsekvenser
 - EU's finansforordning
 - Europarådets charter om kommunalt selvstyre
 - Regionsudvalgets udtalelse af 21. april 1995 om revision af traktaten om Den Europæiske Union.
- A. Regionsudvalget tilslutter sig de kriterier for anvendelsen af subsidiaritetsprincippet, som fremlægges i traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 3 B.
- B. Alle byrder, såvel finansielle som administrative, som pålægges Fællesskabet, nationale regeringer, lokale myndigheder, virksomheder eller borgere, bør være så små som muligt og stå i rimeligt forhold til det ønskede mål. Fællesskabsforanstaltninger skal levne nationale beslutninger størst muligt råderum. EU-normer skal som hovedregel være minimumsnormer. EU-regler skal være så enkle som muligt, hvilket alt andet lige indebærer, at direktiver bør foretrækkes frem for forordninger og rammedirektiver frem for detaljerede regler.

- C. Ifølge erklæringerne til traktaterne skal der tages hensyn til omkostnings- og miljøkonsekvenserne på følgende måde: »Konferencen tager til efterretning, at Kommissionen forpligter sig til, for så vidt angår dens forslag til retsakter, at tage hensyn til cost benefit-forholdet for de offentlige myndigheder i medlemsstaterne og for alle berørte, idet den om nødvendigt baserer sig på de konsultationer, som den skønner nødvendige, og idet den udbygger sit system til evaluering af fællesskabslovgivningen. Konferencen mærker sig, at Kommissionen i sine forslag og medlemsstaterne i forbindelse med gennemførelsen fuldt ud vil tage hensyn til indvirkningerne på miljøet samt til princippet om bæredygtig vækst.«
- D. Ifølge EU's finansforordning skal EU's retsakter indeholde vurderinger af konsekvenserne for EU's eget budget. Derimod kræves der ingen systematisk redegørelse for konsekvenserne for nationale, regionale og lokale budgetter.
- E. Kommissionsmedlem Monika Wulf-Mathies oplyste på plenarforsamlingen den 21. april 1995, at Kommissionen har planer om at styrke Regionsudvalgets rådgivende rolle ved at anmode om dets udtalelse om ca. 40 sager, der står på Kommissionens arbejdsprogram. Af disse falder mange uden for de områder, hvor høring af Regionsudvalget er obligatorisk ifølge traktaten om Den Europæiske Union.
- F. Regionsudvalgets plenarforsamling gav den 21. april 1995 udtryk for sit syn på EU's kommende traktatrevision. Det blev bl.a. foreslået, at høring af Regionsudvalget gøres obligatorisk på flere nye områder. Det blev også fremført, at EU-foranstaltninger, der har åbenbare konsekvenser for den lokale og regionale økonomi, bør granskes nøje, inden de gennemføres.

Indledning

1. EU's lovgivning har direkte eller indirekte finansielle konsekvenser for lokale og regionale myndigheder. I dette dokument fremlægges der forslag om, hvorledes der kan tages hensyn til sådanne konsekvenser, inden der træffes en afgørelse i de beslutningstagende EU-institutioner. Konsekvenserne kan have følgende baggrund:

- Mange EU-regler har til formål at sikre den frie bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital. Det kan have en positiv effekt på regionalt og lokalt niveau i medlemslandene.
- Reglerne om offentlige udbud med krav om øget konkurrence kan bringe kommunernes og regionernes omkostninger ned.
- Harmonisering af regler indebærer et mindre behov for forskellige nationale regler og kan medføre forenklinger på lokalt og regionalt niveau.
- I mange tilfælde lægger medlemslande ansvaret for de praktiske konsekvenser af EU's retsakter over på de regionale og lokale myndigheder, hvilket kan medføre direkte finansielle byrder for disse myndigheder.
- EU's retsakter kan få konsekvenser for lokale og regionale myndigheders administrative strukturer gennem procedurekrav, indberetningskrav m.v.

— EU's egne administrative procedurer kan medføre administrative merudgifter for lokale og regionale myndigheder.

2. Opfyldelse af målene med EU's retsakter afhænger ofte af de lokale og regionale myndigheders finansielle og administrative ressourcer. Det er væsentligt, at EU's beslutninger kan gennemføres i praksis. Hvis EU tager hensyn til konsekvenserne for de lokale og regionale myndigheder, er der større chancer for, at det lykkes. Kvaliteten af Fællesskabets beslutninger øges, og de bliver lettere at gennemføre og efterleve.

3. Dette dokument omhandler kun konsekvenserne for det regionale og lokale niveau, ikke for det nationale niveau. Dokumentet refererer til al EU-lovgivning, dvs. såvel forordninger som direktiver, men omhandler kun de retsakter, som har betydelige finansielle og administrative konsekvenser for lokale og regionale myndigheder. Også grønbøger, hvidbøger og investeringsplaner kan indeholde sådanne konsekvensvurderinger.

4. Gennem bl.a. strukturfondene har EU mulighed for at støtte udviklingen på lokalt og regionalt niveau i medlemslandene. Gennemførelsen af disse programmer behandles ikke i dette dokument. Den er i mange tilfælde baseret på en direkte kontakt med lokale og regionale myndigheder. I flere medlemsstater er disse forindelser imidlertid ikke tilstrækkelig udviklet. Her bør der

overvejes forandringer i processen, f.eks. at EU stiller krav om repræsentation af det lokale og regionale niveau i strukturfondenes overvågningsudvalg. I landbrugsstøtteprogrammerne bør tilsvarende krav indskrives i de enkelte projektplaner.

5. Spørgsmålet om gennemgang af eksisterende EU-lovgivning med henblik på forenklinger for de regionale og lokale myndigheder tages ikke op i dette dokument. Dette spørgsmål bør behandles af Regionsudvalget i et særskilt initiativ.

Eksempler på økonomiske og administrative konsekvenser af EU's retsakter

6. I de seneste år har EU-lovgivningen på mange områder haft væsentlig økonomisk og administrativ betydning for lokale og regionale myndigheder. Disse myndigheder har ansvaret for en stor del af servicen og beskæftigelsen i mange medlemslande. De eksempler, som her gives, kan ikke dække billedet helt. Som anført i indledningen kan konsekvenserne være både positive og negative. Eksemplerne gennemgås kortfattet nedenfor og mere udførligt i bilaget.

7. Direktiverne om offentlige indkøb kan have positive konsekvenser i form af lavere omkostninger grundet øget konkurrence. Konkurrencen om offentlige kontrakter kan imidlertid også medføre øget bureaukrati på grund af de lave tærskelværdier samt bevirke, at den offentlige sektors låntagning ikke kan ske så hurtigt, som det er normalt, på kommercielle vilkår. Det kan også blive vanskeligere at privatisere offentligt ejede foretagender.

8. Direktivet om overførsel af virksomheder kan gøre det vanskeligere at udbyde opgaver i entreprise på sunde forretningsmæssige vilkår. Direktivet om deltidsarbejdendes arbejdstid forventes at medføre store omkostningsstigninger. Direktivet om tekniske hjælpemidler i hjemmet medfører store ekstraomkostninger. Direktivet om importkontrol af levnedsmidler indebærer nye rutiner og målemetoder.

9. Badevandsdirektivet indebærer i det nye forslag ganske vist forenklinger, men også nye krav om analyser, som er kostbare at gennemføre og medfører administrativt arbejde. Drikkevandsdirektivet indebærer krav om udskiftning af røret. De omfattende udgifter, som er forbundet med opfyldelsen af dette krav, kan forudsætte en form for finansiering på EU-niveau. I bilag 1 er disse eksempler beskrevet mere udførligt.

Overvejelser

Principper

10. EU-lovgivningen kan fremme den offentlige virksomhed på regionalt og lokalt niveau, men også betyde flere udgifter og problemer med gennemførelsen. Regionsudvalget mener, at Rådet og Kommissionen ikke bør træffe beslutning i en sag uden at have indhentet viden om, hvilke konsekvenser beslutningen får.

11. Fremover vil der komme nye initiativer fra Kommissionen. Regionsudvalget mener, at det er vigtigt, at der nu indføres en ny arbejdsgang i EU, således at konsekvenserne for lokale og regionale myndigheder af forslag til ny EU-lovgivning bliver tydeligt belyst.

12. Dette er nødvendigt af især tre grunde:

- A. For det første er det vigtigt, at de lokale myndigheder kan udføre deres opgaver effektivt og derfor ikke er bundet af alt for detaljeret lovgivning, det være sig på nationalt niveau eller på EU-niveau.
- B. For det andet er det vigtigt at skaffe bedre information om forholdene på lokalt og regionalt niveau for at øge kvaliteten af Fællesskabets beslutninger.
- C. For det tredje fremmes effektiviteten af EU-direktivernes gennemførelse og efterlevelse, hvis disse har en god lokal forankring.

13. I øjeblikket viser de økonomiske konsekvenser af EU-lovgivningen sig i mange tilfælde for sent. De økonomiske konsekvenser bliver først tydelige, når lovgivningen indføres i de nationale love eller virkeliggøres på lokalt og regionalt niveau.

14. Det er meget vigtigt at indføre en ændret arbejdsgang, således at man i tide kan gennemskue forslagenes virkning og dermed øge effektiviteten af Kommissionens arbejde. For at nå dette mål bør der foreligge en redegørelse for disse konsekvenser for de lokale og regionale myndigheder, før der træffes en beslutning.

15. Det skal understreges, at EU-lovgivning har forskellig virkning i forskellige lande afhængigt af de lokale myndigheders forskellige beføjelser.

16. Antallet af regionale og lokale myndigheder og disses størrelse varierer kraftigt i medlemslandene. Antallet af lokale myndigheder ligger på omkring 80 000. Antallet af regionale myndigheder ligger på ca. 900.

17. Med hensyn til finansieringen af de lokale myndigheder er mangfoldigheden stor. Andelen af de lokale udgifter, som finansieres via indkomstkilder under lokal kontrol, varierer f.eks. meget.

18. Den decentraliserede forvaltningsstruktur i EU's medlemsstater indebærer, at de funktioner, som de lokale myndigheder har fået tildelt, er meget forskellige. Ansvarsfordelingen mellem nationale, regionale og lokale myndigheder varierer fra medlemsstat til medlemsstat, såvel som de finansielle og administrative strukturer.

19. Disse forskelle må respekteres og tages med i betragtning, når der fremlægges forslag til lovgivning. En harmonisering af aktiviteter, finansiering og opgaver på lokalt og regionalt niveau er ikke ønskelig. Udviklingen i EU må ikke tvinge medlemsstaterne ind i en fast ramme, som bygger på den antagelse, at lokale og regionale myndigheder fungerer på samme måde i alle medlemsstaterne.

20. Beslutningsprocessen bør derfor udvides, således at Regionsudvalget får ansvar for, at konsekvenserne på regionalt og lokalt niveau er tilstrækkeligt belyst, inden forslagene behandles i Rådet.

Faktorer, der indgår i vurderingen af de finansielle og administrative konsekvenser

21. En vurdering af de finansielle og administrative konsekvenser for medlemsstaterne forudsætter et beslutningsgrundlag, der generelt belyser nedenstående aspekter. Det bør dog i hvert enkelt tilfælde præciseres, hvad der skal belyses.

- A. Direkte omkostningsstigninger for det lokale og regionale niveau i de enkelte medlemslande som følge af et forslag til direktiv, udtrykt i samlede omkostninger eller i forhold til den berørte befolkningsgruppe i form af ændrede serviceforpligtelser eller ændrede produktionsomkostninger, f.eks. arbejdskraftomkostninger. Indirekte omkostningsstigninger som følge af direktivforslaget i form af kontrol, redegørelse, rapportering osv.
- B. Omkostningsnedgang som følge af ophævelse af administrative, økonomiske og juridiske forskrifter, som lægger byrder på udvikling og drift af lokal og regional virksomhed, f.eks. enklere kontrolsystemer eller overførsel af kontrollen til et andet land.
- C. Indtægtsstigninger i form af udvidet skattegrundlag, f.eks. gennem øget beskæftigelse, øgede muligheder for at opkræve afgifter, sikrere indkomster gennem bedre rutiner.
- D. Indtægtsfald i form af reduceret skattegrundlag eller begrænset ret til opkrævning af afgifter.

E. Miljøkonsekvenser i henhold til Maastricht-traktatens erklæring om, at der skal tages hensyn til disse i beslutningsgrundlaget.

F. Konkurrencebegrænsende virkninger. Regler kan være udformet på en sådan måde, at de medfører skadelig konkurrencebegrænsning.

Ny arbejdsmetode i EU

22. Regionsudvalget mener, at følgende nye principper skal gælde for gennemgangen af økonomiske og administrative konsekvenser for regionale og lokale myndigheder.

23. Det skal erindres, at Regionsudvalget efter egen opfattelse bør pålægges det endelige ansvar for at vurdere, om økonomiske og administrative konsekvenser for regionale og lokale myndigheder er tilstrækkeligt og korrekt belyst i Kommissionens forslag.

24. Med henblik herpå foreslås følgende arbejdsgang:

- A. I forbindelse med den årlige dialog mellem Kommissionen og Regionsudvalget om, hvilke sager Regionsudvalget skal høres om i løbet af året, skal sager med betydelige finansielle konsekvenser for det lokale og regionale myndighedsniveau angives særskilt.
- B. Kommissionen har ansvaret for, at konsekvenserne for regionale og lokale myndigheder undersøges i forberedelsesfasen.
- C. Kommissionen har pligt til at rådføre sig med Regionsudvalget om eventuel medvirken i forberedelsesfasen.
- D. Regionsudvalget har det endelige ansvar for vurderingen af, om redegørelsen for konsekvenserne er tilstrækkelig og korrekt som beslutningsgrundlag.
- E. Hvis konsekvenserne efter Regionsudvalgets mening er blevet fejlagtigt beskrevet, skal Regionsudvalget have ret til en forlængelse af fristen for afgivelse af udtalelse, f.eks. for at høre repræsentanter for regionale og lokale myndigheder i medlemslandene.

Program for høring af Regionsudvalget

25. Den nu foreslåede arbejdsgang kan nærmere beskrives således:

- A. I forbindelse med den årlige dialog mellem Kommissionen og Regionsudvalgets præsidium opstilles der et program for de sager, der skal henvises til Regionsudvalget. Det bør i programmet nøje præciseres, i hvilke sager der ifølge den her foreslåede arbejdsgang skal gøres en særlig indsats for at

beskrive de økonomiske og administrative konsekvenser for det lokale og regionale niveau. Kun sager af betydelig økonomisk betydning for regionale og lokale myndigheder bør indgå i denne kategori.

B. Regionsudvalget bør orientere repræsentanter for det lokale og regionale niveau i medlemsstaterne om høringsprogrammet, så at de i god tid kan forberede deres syn på de sager, som vil blive genstand for en særlig vurderingsindsats.

C. I forbindelse med dialogen om høringsprogrammet bør Regionsudvalget og Kommissionen blive enige om, i hvilken udstrækning repræsentanter for Regionsudvalget kan medvirke til, at konsekvenserne for det lokale og regionale niveau belyses på et tidligt stadium. Der bør foretages en vurdering af hvert enkelt tilfælde. Kommissionen bør have pligt til at spørge Regionsudvalget, om det ønsker at medvirke i forberedelsesfasen.

D. I denne forbindelse understreger Regionsudvalget, at samtlige regionale og lokale myndigheder, der deltager økonomisk i programmer, hvortil der ydes EU-støtte, skal inddrages i de nationale procedurer for udmøntningen af denne støtte.

26. Regionsudvalgets deltagelse i forberedelsesfasen kan foregå på forskellig vis:

A. Regionsudvalget kan tilbyde Kommissionen eksperter, som repræsenterer det lokale og regionale niveau. En sådan ekspertmedvirken kan også gælde forslag, som ikke skal henvises til Regionsudvalget, men som dog kan få visse konsekvenser for de regionale og lokale myndigheder.

B. Regionsudvalget kan nedsætte fælles studiegrupper med Kommissionen for at belyse eventuelle konsekvenser.

C. Regionsudvalget kan udvælge en repræsentant, som skal stå til Kommissionens rådighed for uddybende konsultationer på et tidligt tidspunkt i forløbet. Vælges der en sådan repræsentant, bør denne bygge sin indsats på konsultationer inden for det relevante underudvalg i Regionsudvalget, da forholdene er forskellige fra medlemsstat til medlemsstat.

D. Regionsudvalget kan indhente synspunkter direkte fra det lokale og regionale niveau i medlemsstaterne, således at det på et tidligt stadium kan få et mere omfattende og gennearbejdet grundlag for vurdering af konsekvenserne i de enkelte medlemsstater.

E. Regionsudvalget repræsenteres af udvalgte repræsentanter i forberedelsesfasen i Kommissionen. Sagerne skal imidlertid ikke formelt behandles i Regionsudvalgets underudvalg eller på dets plenarforsamling,

før Kommissionens forslag sendes til udtalelse i Regionsudvalget. For at lette ordførernes arbejde bør disse imidlertid udpeges, allerede når der er opnået enighed om programmet for henvisning af sager. Det skal afgøres fra gang til gang, om disse ordførere også skal være Regionsudvalgets repræsentanter, der står til Kommissionens rådighed for tidlige og uddybende konsultationer.

27. Kommissionen har det generelle ansvar for, at konsekvenserne af dens forslag er tilstrækkeligt belyst, inden det går videre i EU-institutionernes beslutningsproces. Kommissionen skal således have pligt til under forberedelsen af sine forslag at fremlægge alle relevante aspekter, herunder en vurdering af forslagernes konsekvenser for lokale og regionale myndigheder.

28. Regionsudvalget bør pålægges det endelige ansvar for vurderingen af, om de økonomiske og administrative konsekvenser for det regionale og lokale niveau er tilstrækkeligt og korrekt belyst i Kommissionens forslag til Ministerrådets afgørelse. Det påhviler således Regionsudvalget at granske de fakta, som Kommissionen fremlægger, og at vurdere, om der er behov for en supplerende redegørelse. I sidstnævnte fald bør Regionsudvalget få ret til forlænget svarfrist. Dette er især påkrævet, hvis det er nødvendigt at indhente supplerende oplysninger fra medlemsstaternes regionale og lokale niveau, i det omfang det ikke er blevet gjort i forberedelsesfasen.

29. Disse vurderinger tager lige lang tid, uanset hvem det er, som anmoder om oplysningerne, og hvornår det gøres i løbet af forberedelsen af forslaget. Regionsudvalget pålægges således det endelige ansvar for, at der indhentes korrekt information fra det regionale og lokale niveau i medlemsstaterne, om muligt fra hver enkelt medlemsstat.

30. Regionsudvalget minder om, at GD XXIII har fået en særstilling ved behandlingen af samtlige sager, som berører små og mellemstore virksomheder. Med Regionsudvalgets funktion som Unionens særlige organ til varetagelse af regionale og lokale aspekter virker forslaget om at give Regionsudvalget en særstilling naturligt.

Konklusioner, forslag til ændret beslutningsproces

31. De forslag, som er blevet fremlagt, bør komme til udtryk i Rådets beslutningsproces gennem følgende ændringer:

32. Princippet om konsekvensvurdering af EU's retsakter i forhold til regionale og lokale myndigheder indskrives i traktatens artikel 190 (fælles bestemmelser for flere institutioner).

33. Finansforordningen skal stadfæste det generelle princip, at økonomiske og administrative konsekvenser for lokale og regionale myndigheder af EU's retsakter er en af de faktorer, beslutningerne skal baseres på.

34. Regionsudvalget pålægges det endelige ansvar for at vurdere, om redegørelsen for økonomiske og administrative konsekvenser for det lokale og regionale niveau er tilstrækkelig og korrekt som beslutningsgrundlag. I en årlig dialog bør Kommissionen og Regionsudvalget blive enige om et program for henvisning af sager til Regionsudvalget, idet sager med betydelige finansielle konsekvenser angives særskilt.

35. Regionsudvalget får som tillægsopgave (tillæg til Maastricht-traktatens artikel 198 C) at redegøre for betydelige økonomiske og administrative konsekvenser for det lokale og regionale niveau i medlemsstaterne af de forslag, som Kommissionen eller Rådet henviser til Regionsudvalget, eller i sager, som Regionsudvalget fremlægger på eget initiativ.

36. Kommissionen beslutter, at dets ekspertudvalg ved Regionsudvalgets mellemkomst konsulterer og inddrager repræsentanter for de regionale og lokale myndigheder i større udstrækning.

37. Kommissionen og Regionsudvalget vedtager regler for redegørelsen for økonomiske og administrative konsekvenser for lokale og regionale myndigheder med udgangspunkt i de faktorer, som er gennemgået i dette forslag til udtalelse, og med skyldig hensyntagen til de enkelte tilfælde.

Bruxelles, den 15. november 1995.

Jacques BLANC

Formand for

Regionsudvalget

BILAG

Eksempler på økonomiske og administrative konsekvenser af EU's retsakter

De fleste EU-beslutninger berører alle eller visse medlemslande og har betydning for lokale og regionale myndigheder. Det indebærer, at de her fremførte eksempler ikke kan være fuldt dækkende. Som nævnt i indledningen kan konsekvenserne både være positive og negative.

Direktiverne om offentlige kontrakter: Gennem øget konkurrence opnås positive effekter i form af lavere omkostninger for varer og tjenesteydelser, men samtidig kan reglerne volde problemer. Direktivets tærskelværdier på 200 000 ECU må betragtes som lave. Det kan medføre øget bureaukrati, eftersom yderst få kontrakter ved lavere summer går til leverandører i andre lande. Den hidtidige erfaring viser, at direktivet kun har begrænset indvirkning på den grænseoverskridende handel. Erfaringsmæssigt medfører små kontrakter omkring tærskelværdien også uforholdsmæssigt meget papirarbejde i forbindelse med udbudsproceduren og de detaljerede kravspecifikationer. De administrative omkostninger ved en korrekt gennemført EU-udbudsprocedure vil ofte overstige de potentielle besparelser. Reglerne for offentlige indkøb foreskriver, at interkommunalt samarbejde skal udbydes på konkurrencemæssige vilkår. Ofte er det obligatoriske opgaver, for hvilke der ikke findes et marked i konventionel betydning. Reglerne for offentlige indkøb indebærer formodentlig, at den offentlige sektors låntagning skal foregå på konkurrencemæssige vilkår, hvilket ikke tillader så hurtige reaktioner som normalt på kommercielle vilkår. Reglerne indebærer ligeledes restriktioner for offentligt ansatte, som vil starte deres egen virksomhed, idet de nye virksomheder skal behandles på samme måde som andre entreprenører, dvs. på konkurrencevilkår, hvilket kan gøre det vanskeligere at skære ned på offentligt ejede virksomheder. Direktivets effekt er afhængig af, i hvilket omfang det implementeres i de forskellige medlemsstater.

Overførselsdirektivet: Ved overførsel af en virksomhed skal personalets ansættelsesaftaler overføres uforandret til den nye indehaver. Det kan gøre det vanskeligt for en virksomhed at udbyde aktiviteter i entreprise på sunde forretningsmæssige vilkår. Hvis en aktivitet f.eks. går tilbage til den tidligere hovedansvarlige p.g.a. f.eks. mangelfuld funktion eller mangelfuld kvalitet, har denne pligt til at overtage både det personale, som oprindeligt overgik til entreprenøren, og som stadig er der, samt det personale, entreprenøren selv har ansat til at udføre opgaven. Regionsudvalget afgav den 21. april 1995 udtalelse om direktivet og anførte bl.a., at Regionsudvalget deler de forbehold, som fremførtes af visse lokale og regionale myndigheder, med hensyn til forslaget om at udvide det fælles ansvar til også at gælde kontraktmæssige forpligtelser. Det kan nemlig medføre betydelige byrder for lokale og regionale myndigheder.

Direktiv om deltidsarbejdendes arbejdstid: Direktivet forventes at medføre øgede omkostninger for lokale og regionale myndigheder i visse medlemslande. Omkostningsstigningen er f.eks. på forhånd blevet beregnet til ca. 70 mio. ECU i Sverige og ca. 62 mio. ECU i Danmark. I disse lande er problemet blevet løst gennem en kollektiv aftale mellem lokale og regionale myndigheder og arbejdstagerorganisationerne.

Direktiv om tekniske hjælpemidler i hjemmet: Det bestemmes i direktivet, at bevægelseshæmmede personer i højere grad end tidligere skal kunne disponere over tekniske hjælpemidler i hjemmet, på plejehjem o.l. Direktivet forventes i Danmark at medføre ekstraudgifter på omkring 135 mio. ECU.

Direktiv om importkontrol af levnedsmidler: Kommuner med grænsekontrolstation skal indføre nye rutiner med veterinærkontrol og nye målemetoder for f.eks. salmonella. Mulighederne for at dække omkostningerne med afgifter er blevet færre. Kommunerne får ansvaret for at informere om håndtering af levnedsmidler, som kan være smittede.

Badevandsdirektivet: Direktivforslaget, som erstatter et tidligere direktiv, fastlægger minimumskrav til metoder, hyppighed og tidspunkt for prøvetagning og kontrol af badevandskvaliteten. Prøvetagningen udføres af kommunerne. Regionsudvalget udtalte sig om direktivforslaget den 27.-28. september 1994⁽¹⁾. Regionsudvalget fremførte sin alvorlige bekymring over, at visse tests skulle gøres obligatoriske, og påpegede, at lokale og regionale myndigheder vil få svært ved at efterleve det p.g.a. omkostningerne og det administrative arbejde, som det medfører. Regionsudvalget bad derfor Kommissionen om at undersøge mulighederne for større fleksibilitet i forbindelse med disse tests. Kommissionen burde også overveje, om det er muligt at tage skridt til indførelse af mindre kostbare tests.

Drikkevandsdirektivet: Forslaget indebærer, at vandforsyningsnet af bly eller af blyholdigt materiale skal udskiftes. I alt berøres, så vidt vides, 20 mio. boliger og 4 mio. rørledninger i Frankrig. Udgifterne til gennemførelse af denne norm anslås at nå op på omkring 40 mio. ECU og forventes at påvirke forbrugernes vandpriser og budgetterne hos de myndigheder, som berøres.

Regionsudvalget behandlede den 21. september 1995 en udtalelse⁽²⁾ om direktivforslaget. I udtalelsen hedder det: »Regionsudvalget anser det for positivt, at blyparameterværdien skærpes af hensyn til befolkningens sundhed, men skal samtidig gøre opmærksom på, at de betydelige omkostninger, der er forbundet med at opfylde kravet, forudsætter en form for fællesskabsøkonomi.«

⁽¹⁾ EFT nr. C 210 af 14. 8. 1995, s. 53.

⁽²⁾ EFT nr. C 100 af 2. 4. 1996, s. 134.

Regionsudvalgets udtalelse om »Evaluering af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige tjenesteydelsesaftaler«

(96/C 126/02)

REGIONSUDVALGET har ud fra nedenstående betragtninger —

Direktiv 92/50/EØF om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige tjenesteydelsesaftaler (herefter kaldet tjenesteydelsesdirektivet) trådte i kraft den 1. juli 1993 og har siden reguleret de offentlige indkøb af tjenesteydelser inden for Fællesskabet og de lande, der har underskrevet EØS-aftalen, dvs. Norge, Island og Liechtenstein;

formålet med tjenesteydelsesdirektivet er at bidrage til liberalisering af de offentlige indkøb som led i etableringen af EU's indre marked;

der findes allerede tilsvarende direktiver for offentlige varekøb og bygge- og anlægsaktiviteter, som trådte i kraft før tjenesteydelsesdirektivet. I størrelsesorden udgør de offentlige indkøb ca. 15 % (530 mia. ECU) af Fællesskabets BNP (ekskl. Finland, Sverige, Østrig), og heraf udgør tjenesteydelserne en væsentlig del;

en vigtig undtagelse fra direktivet er myndigheder og offentlige værker inden for vandog energiforsyning, transport og telekommunikation. Disse områder er omfattet af et særskilt direktiv;

tjenesteydelsesdirektivet deler tjenesteydelser op i to kategorier, og det er alene tjenesteydelser i kategori A, der er omfattet af alle direktivets regler. For B-ydelserne er de offentlige myndigheder kun pålagt at følge visse regler om indberetning med henblik på offentliggørelse i EF-tidende;

kategori A omfatter bl.a. edb-tjenesteydelser, revision, landtransport, finansielle tjenesteydelser (forsikring, bank- og investeringstjenesteydelser), rengøring og affaldsforvaltning. Kategori B omfatter bl.a. juridiske tjenesteydelser, hotel- og restaurationsvirksomhed, støtte- og hjælpe-transporttjenesteydelser, personalerekruttering, sundheds- og socialvæsen, kulturelle aktiviteter samt andre tjenesteydelser;

kun tjenesteydelser, som har en værdi, der er større end eller lig med den såkaldte tærskelværdi på 200 000 ECU, skal behandles efter direktivet;

direktivet indeholder en bestemmelse om, at Kommissionen inden 1. juli 1996 skal undersøge, hvorledes det virker —

på sin plenarforsamling af 15.-16. november 1995 (mødet den 15. november 1995) vedtaget følgende udtalelse.

Indledning

Formålet med Regionsudvalgets udtalelse er at anskue emnet ud fra en lokal og regional synsvinkel, så at tjenesteydelsesdirektivet efter en revision bliver så anvendeligt som muligt for kommuner og regioner og bidrager til gennemførelsen af det indre marked. Derfor skal direktivets overskuelighed og effektivitet stå i forgrunden.

Regionsudvalget finder, at evalueringen af EF-reglerne for indgåelse af offentlige aftaler ikke må begrænses til tjenesteydelsesdirektivet, men at også de øvrige

proceduredirektiver og »klagedirektivet« bør ses efter i sømmene for så vidt angår deres konsekvenser for det lokale og det regionale niveau.

Generelt

1. Før der foretages en analyse af de forskellige problemer i forbindelse med tjenesteydelsesdirektivet, bør det undersøges, i hvilket omfang det bidrager til gennemførelsen af det indre marked. Det er RU's opfattelse, at en sådan undersøgelse med stor sandsynlighed vil vise, at det for mange tjenesteydelsers vedkommende ligger sådan, at de f.eks. af logistiske årsager eller på grund af kulturelle og sproglige forskelle ikke med rimelighed kan leveres af virksomheder fra andre

medlemsstater (undtagen ved fusion eller overtagelse eller ved oprettelse af datterselskaber eller filialer i andre medlemsstater, hvilket ikke falder ind under gennemførelsen af det indre marked).

2. Det må komme an på en cost benefit-analyse. Det må forventes, at det nuværende tjenesteydelsesdirektiv ikke vil/kan få andet en marginal betydning for det indre marked. Det tyder de hidtidige erfaringer i hvert fald på. En sådan marginal betydning kan ikke retfærdiggøre de omkostninger, der er forbundet med at efterleve direktivet.

3. Ifølge direktivets artikel 43 skal Kommissionen vurdere mulighederne for at lade direktivet finde fuld anvendelse på de såkaldte B-tjenesteydelser og undersøge, hvilke virkninger statens selvudførelse af tjenesteydelser har for en effektiv liberalisering af markedet.

I den forbindelse er udgangspunktet, at tjenesteydelser, som en kommune eller region med sit eget apparat/sine egne tjenestegrene kan levere til dækning af egne behov, under alle omstændigheder bør holdes uden for direktivets anvendelsesområde. Om en offentlig institution selv vil levere en tjenesteydelse eller lade den udføre af andre er et spørgsmål, der har at gøre med intern organisation, strategi og politisk afvejning.

Det samme gælder, når en myndighed ønsker at lade en tjenesteydelse udføre af en virksomhed, som er dens egen. Også når det drejer sig om indgåelse af offentlige købsaftaler, bør grundprincippet om økonomisk enhed gælde.

4. Privatisering af offentlige tjenesteydelser fortjener særlig opmærksomhed. Tjenesteydelsesdirektivet må ikke hindre denne proces. Når en offentlig opgave privatiseres, er den organisation, der overtager opgaven, i reglen ikke straks i stand til at fungere som selvstændig konkurrerende virksomhed. Dertil kræves i praksis en overgangsperiode på cirka 7 år. Det ville være til stor gavn for denne udvikling i retning af selvstændiggørelse/privatisering, som mange i dag går ind for, om der i tjenesteydelsesdirektivet blev optaget en undtagelsesbestemmelse herom.

5. Kommissionen forventer, at revisionen i 1996 kun kommer til at omfatte nogle mindre ændringer med henblik på at tilpasse direktivet til GATT-aftalen, der træder i kraft den 1. januar 1996. Blandt andet under henvisning til ovenstående finder Regionsudvalget, at der bør foretages en grundigere evaluering.

6. Et vigtigt element i forbindelse med anvendelsen af direktivet er det tærskelbeløb, over hvilket der skal ske offentligt udbud.

Det nuværende lave tærskelbeløb stiller krav om udbud af opgaver, som markedet ikke har nogen interesse i. Det er for øjeblikket sådan, at meget små ordregivende myndigheder på grund af det lave tærskelbeløb regelmæssigt kommer i berøring med direktivet. Det sker f.eks., når beløbene for de enkelte år i en flerårig kontrakt skal lægges sammen, eller når samarbejdende ordregiveres individuelle beløb betragtes som en helhed. Det administrative besvær ved sådanne udbud er meget stort set i forhold til den gevinst, der kan forventes.

7. Europa-Kommissionen har endnu ikke indledt evalueringen af direktivet, fordi et stort antal medlemsstater (cirka halvdelen) endnu ikke har omsat det til national lovgivning. Kommissionen vil først opstille nye regler, når det er sket. Regionsudvalget finder ikke, at dette er nogen hindring for at indlede evalueringen. For direktivet har jo direkte virkning. I øvrigt kan det forhold, at en række medlemsstater endnu ikke har omsat direktivet, indgå i evalueringen.

De lokale og regionale myndigheders erfaringer

Det indre marked og tjenesteydelsesdirektivet

8. Det nuværende direktiv har i de lande, hvor direktivet efterleves, haft effekt på kommunernes udbud af tjenesteydelser. Uanset bemærkningerne under pkt. 12 har der i de fleste medlemsstater ikke været store problemer med direktivets opdeling af omfattede og undtagne tjenesteydelser, ligesom direktivets bestemmelser vedrørende procedure og offentliggørelse i store træk har fungeret tilfredsstillende, om end noget bureaukratisk.

9. For de offentlige myndigheder har kravet om fyldestgørende specifikationer — der i øvrigt ikke kan ændres under udbudsprocessen efter offentliggørelsen — været vanskeligt at tackle. Den foreskrevne udbudsform og fraværet af fyldestgørende standarder (produktdefinitioner og -kvalifikationer) hindrer et positivt samarbejde mellem ordregivende myndigheder og potentielle tjenesteydere om den bedst mulige formulering af opgaven (den efterspurgte tjenesteydelse).

Især når det drejer sig om tjenesteydelser på områder, hvor udviklingen går hurtigt, f.eks. dem, der omfatter informationsteknologi, volder standardiseringsreglerne problemer. Også opstilling af tydelige kvalitetskrav er for mange tjenesteydelsesformers vedkommende problematisk, især immaterielle tjenesteydelser og tjenesteydelser på sundhedsområdet.

10. Direktivet har uden tvivl medvirket til at skabe større konkurrence på nationalt plan og har givet en større gennemsigtighed på markedet for tjenesteydelser til offentlige myndigheder. Men det er ikke primært EU's opgave at fremme konkurrencen på de nationale markeder.

Uhomogen implementering og fortolkning i Europa

11. På baggrund af de nationale myndigheders behandling af enslydende sager kan man konstatere, at der på områder som fælleskommunale selskaber, habilitet og lignende er stor forskel på administrativ praksis i Fællesskabet.

Der bør foretages en sammenlignende undersøgelse for at få fastslået, om denne situation giver forskellige konkurrencevilkår for landenes erhvervsliv og derfor er uholdbar på længere sigt.

12. Det bør tilstræbes tydeligere end hidtil at definere, hvilke tjenesteydelser der falder ind under direktivet, og hvilke der ikke gør. Til dels kommer problemet af, at tjenesteydelserne i direktivets Bilag 1A for det meste beskrives bredere end i CPC-nomenklaturen, som der sammesteds henvises til. Efter Regionsudvalgets opfattelse bør CPC-nomenklaturen være bestemmende for en tjenesteydelses indhold. Ellers ville der ikke være nogen mening i at henvise til den i Bilag 1A, hvortil kommer, at det er uacceptabelt, at en og samme aktivitet, f.eks. »maling«, både kan være et »arbejde« og en »tjenesteydelse«. Det har formodentlig heller ikke været lovgiverens hensigt.

Anvendelsen af CPC-nomenklaturen er forbundet med vanskeligheder, der bør ryddes af vejen. For det første findes nomenklaturen kun på engelsk, og for det andet er en afgrænsning indholdsmæssigt særdeles vanskelig at gennemføre.

Anvendelsen af nomenklaturen, hvis formål er i statistisk øjemed at give en så fuldstændig beskrivelse som muligt af alle tænkelige tjenesteydelser, indebærer, når det drejer sig om tjenesteydelsesdirektivet, at der ved offentliggørelsen skal anføres en særdeles lang række oplysninger.

Definitionen af de forskellige tjenesteydelser omfatter i alle tilfælde benævnelsen »andre tjenesteydelser«. Dette indebærer, at en korrekt afgrænsning af de enkelte tjenesteydelsestyper ikke er mulig.

13. Det er et problem, at direktivet lader stå åbent, hvad der skal forstås ved »tjenesteydelser ... opdelt i flere delydelser«. Skal en ordregivende myndighed f.eks. lægge alle mere eller mindre selvstændigt fungerende

tjenestegrenes lejede edb-tjenesteydelser sammen for derefter at udbyde dem samlet? Det ville såvel organisatorisk som juridisk og indholdsmæssigt støde på uoverkommelige problemer. Det skal være muligt at udbyde pr. projekt og pr. organisatorisk enhed. Dette må nærmere uddybes under evalueringen af direktivet.

Få grænseoverskridende kontrakter

14. Erfaringerne med anvendelsen af tjenesteydelsesdirektivet viser, at meget få opgaver går over landegrænser, og at direktivets effekt på den grænseoverskridende handel er meget begrænset. Direktivet har således ikke haft særlige effekter for det indre marked. Det er allerede påpeget tidligere. Konstateringen kan dog være misvisende, for så vidt udenlandske virksomheder i forbindelse med udbud etablerer sig med filial eller datterselskab i det pågældende medlemsland.

For lave grænseværdier

15. Det er RU's opfattelse, at små udbud i nærheden af de nuværende grænseværdier på 200 000 ECU medfører et uforholdsmæssigt stort administrativt arbejde. Det bør undersøges, om de transaktionsomkostninger, der følger et korrekt gennemført EU-udbud, ikke overstiger de mulige besparelser. I den forbindelse må det også undersøges, om forhøjelse af grænseværdierne vil sikre grænseoverskridende interesse. Når det kan konstateres, at disse små udbud kun i meget ringe grad tiltrækker udbydere over landegrænserne, bør det overvejes, om ikke grænseværdierne skulle hæves til et niveau, hvor hensynene til det indre marked opretholdes samtidig med, at de regionale og lokale myndigheder i EU ikke pålægges unødige administrative omkostninger.

Mulige konsekvenser for Fællesskabets mindre virksomheder

16. Lave tærskelværdier kan have en række erhvervspolitiske konsekvenser. Set fra erhvervslivets side giver de nuværende, meget lave tærskelværdier kun på papiret en friere handel og øget konkurrence. Man kan frygte, at mange små virksomheder vil tabe opgaver og blive belastet af et øget, uproduktivt bureaukrati, da virksomhederne tvinges til at afgive tilbud på langt flere opgaver for at få den samme ordremængde som i dag. Denne udvikling går stik imod de initiativer, man fra EU's side tager i disse år for at styrke specielt de små og mellemstore virksomheder i Fællesskabet. Højere tærskelværdier vil

gøre det mere overskueligt og dermed mere attraktivt for virksomhederne at følge med i de offentlige udbud.

Regionsudvalget foreslår at tage følgende punkter op i forbindelse med evalueringen:

17. Det må overvejes, om uindskrænket efterlevelse af tjenesteydelsesdirektivet kan komme i konflikt med investeringer, der har til formål at tiltrække beskæftigelse. Muligheden for at træffe foranstaltninger, der kan fremme, støtte og stimulere beskæftigelsen, bør tages i betragtning, naturligvis uden at den videre udvikling hen imod det indre marked forhindres.

18. Der bør i direktivet tages hensyn til privatiseringspolitikken. Direktivet må ikke føre til, at privatisering og/eller selvstændiggørelse hindres.

19. Ved visse former for tjenesteydelser (forskning og rådgivning) er der mange problemer forbundet med ubegrænset offentligt udbud, da omkostningerne ved at give tilbud ikke opvejes af chancerne for at få tildelt ordren, fordi der er så mange konkurrenter. På lang sigt betyder det, at gode tilbudsgivere trækker sig, til skade for kvaliteten.

20. I forbindelse med langtidskontrakter må det tages op til overvejelse, hvilken periode der skal lægges til grund for beregningen af kontraktens værdi. For at opnå et rimeligt forhold mellem transaktionsomkostningerne og de (mulige) besparelser, der kan opnås, vil det være rimeligt, at perioden sættes til 12 måneder.

Diskussionspunkter

21. Forhøjelse af tærskelværdierne, således at der skabes balance mellem omkostninger og værdi for såvel virksomheder som offentlige myndigheder.

22. Hvis det ikke besluttet at justere tærskelbeløbet, bør det undersøges, om en dialog mellem den ordregivende myndighed og potentielle tjenesteydere kan passes ind i udbudsforløbet.

23. Det må undersøges, på hvilke betingelser og på hvilken måde der kan skabes et samarbejde mellem den offentlige og den private sektor i forbindelse med tjenesteydelsesdirektivet.

24. Der bør arbejdes for en forenkling af direktivet og for bedre information og vejledning i brug af det komplicerede regelsæt; det er vigtigt at få gjort direktivet mere tilgængeligt for ordregivende myndigheder og for tjenesteydere ved at forenkle reglerne, ved om muligt at gennemføre deregulering og ved at informere myn-

digheder og (forskellige kategorier af) tjenesteydere effektivt.

Forenklingen bør bl.a. resultere i, at der åbnes mulighed for decentral indgåelse af offentlige købsaftaler, og at der indføres forenklede udbudsprocedurer.

25. Nytteværdien af reglerne om vejledende bekendtgørelser fra ordregivende myndigheder bør vurderes med henblik på mulig afskaffelse.

26. Muligheden for forenkling af CPC-nomenklaturen skal undersøges.

27. Regionsudvalget bør inddrages i evalueringen af direktivets virkninger i de enkelte medlemslande, så det sikres, at også konsekvenserne på lokalt og regionalt plan vurderes med henblik på at afdække, hvilke ændringer der eventuelt er nødvendige.

28. Det bør fastslås, at lokale og regionale myndigheders køb fra fælleskommunale/fællesregionale selskaber ikke er omfattet af direktivet, men fortsat skal betragtes som »inhouse« produktion. Også organisatorisk samarbejde mellem lokale og regionale myndigheder bør falde uden for direktivets anvendelsesområde.

29. Det bør overvejes at oprette en frivillig EU-dækkende database over indkøb under grænseværdien som et supplement til de nuværende EU-udbudsprocedurer, særlig hvis tærskelværdierne forhøjes. Data-basen bør også indeholde tærskelværdioplysninger om potentielle leverandører af tjenesteydelser (virksomhedsregister), således at der uden formelle udbudsprocedurer kan ske en afstemning af efterspørgsel og udbud.

30. Der bør udarbejdes retningslinjer, der — uden at forøge regelmængden — sikrer fuld udnyttelse af mulighederne for at udbyde og afgive bud elektronisk.

31. For mange tjenesteydelsers vedkommende er ordregiverens tillid til den, der skal udføre opgaven, afgørende for kontrakttildelingen. Dette gælder især, når de opgaver, der udbydes, er af finansiel eller juridiske karakter. Når der er tale om sådanne tjenesteydelser, er det ikke hensigtsmæssigt, at kriteriet for tildelingen er det laveste bud. Ved revisionen af tjenesteydelsesdirektivet er det derfor vigtigt på ny at undersøge, om det eventuelt er muligt at lade visse af tjenesteydelserne i bilag 1 a udgå. De tjenesteydelser, der er anført i bilag 1 b, må under ingen omstændigheder flyttes over til bilag 1 a.

32. Ved offentlige ordregiveres anmodning om kredit er de med tjenesteydelsesdirektivets procedurer forbund-

ne frister næppe anvendelige. Når der er tale om kreditanmodninger, må man kunne reagere hurtigt og fleksibelt på markedet. Heraf følger, at det bør undersøges, om finansielle tjenesteydelser ikke kan holdes uden for direktivets bilag 1 a.

33. Tjenesteydelsesdirektivets betingelser for at tillade en forhandlingsprocedure forekommer for restriktive. Således godkender Kommissionen kun i særlige tilfælde hast som begrundelse for anvendelse af forhandlingsproceduren.

Bruxelles, den 15. november 1995.

Jacques BLANC
*Formand for
Regionsudvalget*

Regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om "Styrkelse af Den Europæiske Unions Middelhavspolitik: Forslag til iværksættelse af et Euro-Middelhavspartnerskab"«

(96/C 126/03)

Den 18. juni 1995 besluttede Regionsudvalget i henhold til EF-traktatens artikel 198 C at udarbejde en udtalelse om den ovennævnte meddelelse.

Det forberedende arbejde henvistes til Underudvalg 8 »Økonomisk og Social Samhørighed, Sociale og Arbejdsmarkedspolitiske Spørgsmål og Sundhedsvæsen«. Vannino Chiti blev udpeget til ordfører.

Regionsudvalgets vedtog på sin 10. plenarforsamling den 15-16 november 1995 (mødet den 16 november 1995) følgende udtalelse.

1. Henvisninger

Som baggrund for udarbejdelsen af nærværende udtalelse har Regionsudvalget anvendt følgende dokumenter:

- Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og til Europa-Parlamentet af 19. oktober 1994, KOM(94) 427;
- Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og til Europa-Parlamentet af 8. marts 1995 som svar på Det Europæiske Råds anmodning om udarbejdelse af specifikke forslag, der blev fremsat på topmødet i Essen, KOM(95) 72;
- Den Europæiske Unions holdning formuleret af Rådet den 12. juni 1995 og vedlagt »Formandskabets konklusioner« fra Det Europæiske Råd i Cannes den 26.-27. juni 1995; SN 211/95.

2. Generelle bemærkninger

Middelhavsområdet er en zone af stor strategisk betydning for både Den Europæiske Union og dens

nuværende og fremtidige medlemsstater. Området bør udvikles til at blive en stærk økonomisk zone, der kan bidrage til opretholdelse af den regionale ligevægt i EU.

Det er et område med stor befolkningstæthed (tredjelandene i Middelhavsområdet vil i år 2010 have 231 millioner indbyggere og cirka 400 millioner i år 2035), hvor der ikke er udsigt til, at de nuværende økonomiske og sociale skævheder og årsagerne til spændinger vil mindskes af sig selv. I forbindelse med det Euro-Middelhavspartnerskab, som der lægges op til i Kommissionens meddelelse, bør man tage i betragtning, at der består kolossale forskelle mellem de to aktører i den ønskede økonomiske, sociale og kulturelle dialog. Middelhavstredjelandene udgør ikke en homogen blok, hverken økonomisk, politisk, kulturelt eller socialt. Forskellene hænger sammen med landenes størrelse, råstofforekomster, arbejdskraftens uddannelsesniveau, infrastrukturer og de forskellige sektors udviklingsmuligheder. Middelhavstredjelandene udgør altså en meget heterogen samling lande, hvis regionale integration er af allerstørste vigtighed.

Endelig bør man tage i betragtning, at der er store forskelle på, hvordan man ser på og overholder menneskerettighederne.

I dette område er der en kraftig koncentration af store problemer, voldsomme spændinger og egentlige konflikter. Man bør huske på, at nogle af de alvorligste kriser, der har berørt Europa, netop har udspringet i Middelhavsområdet, som f.eks. borgerkrigen i Libanon, de store konflikter i Mellemøsten, krisen i ex-Jugoslavien, krisen i Algeriet osv. Man bør forsøge at undgå, at Europa bliver involveret i disse kriser, og det er helt klart nødvendigt og fornuftigt at indlede et samarbejde nu fremfor først at tage affære, når problemerne er opstået.

I denne sammenhæng er det positivt at se, at der er blevet indgået en aftale mellem Israel og de palæstinensiske myndigheder om at iværksætte en konkret fredsproces. Af hensyn til betydningen af denne fredsproces og de samarbejdsmuligheder, der dermed kan blive banet vej for, er det bydende nødvendigt, at Europa nu, efter at have bidraget til tilvejebringelsen af denne dialog og disse forhandlinger, spiller en rolle som økonomisk samarbejdspartner, både over for Israel og den arabiske befolkning i Palæstina.

Til trods for de europæiske landes vedvarende og store indsats er der i løbet af de sidste tyve år ikke sket nogen forbedring i forholdet mellem landene henholdsvis nord og syd for Middelhavet eller i udviklingsperspektiverne for landene på den sydlige bred. Der består en grundlæggende skævhed mellem landene henholdsvis nord og syd for Middelhavet, som gør, at fænomener som emigration, arbejdsløshed, sociale spændinger, religiøse konflikter og desværre også terrorisme på beklagelig vis tiltager, og at man ikke helt og fuldt kan udnytte de fælles berøringsflader og samarbejdsmulighederne.

Disse problemer skal løses og ikke kun ved hjælp af politiske foranstaltninger, men gennem effektive økonomiske tiltag, der kan befordre udviklingen.

Forsøg på at fremtvinge en udvikling ovenfra har altid vist sig at være nyttesløse, og det eneste virkelige alternativ i dag ser ud til at være at skabe en udvikling nedefra, i stil med det der er sket i landene nord for Middelhavet. Dette indebærer, at man stimulerer udviklingen af lokale markeder, og at der foregår et decentralt udviklingssamarbejde, hvor regionerne og institutionerne kan spille en helt fremtrædende rolle.

Den prioritering, der er foretaget i meddelelsen fra Kommissionen, ser derfor i det store hele fornuftig ud, idet den går ud på at skabe et område med politisk og sikkerhedsmæssig stabilitet ved hjælp af tre højtprioriterede emneområder: støtte til økonomisk omstilling, støtte til forbedring af den sociale og økonomiske ligevægt, støtte til regional integration (dvs. Middelhavsområdet). Især virker målet med at indføre et frihandelsområde inden år 2010 som en god idé, der kan få stor betydning. Den gradvise iværksættelse virker ligeledes fornuftig. I dette perspektiv bør man have sig for øje, at der består store udviklingsmæssige forskelle mellem EU og Middelhavstredjelandene. Endvidere er forbindelsen mellem økonomiske og politiske aspekter, mellem udvikling og sikkerhed af stor betydning i forbindelse med forsøget på at nå frem til en overordnet rammeaftale og

dermed imødegå risikoen for at vende tilbage til rent bilaterale forbindelser.

Middelhavspolitikken er et element i strategien, der går ud på at styrke EU's forbindelser. Hovedakserne i strategien er dels en optagelse i EU af landene i Central- og Østeuropa samt Malta og Cypern, dels en styrkelse af samarbejdet med de øvrige områder, der grænser op til EU, som f.eks. Østersøområdet og resten af Østeuropa. Således er middelhavspolitikken, som det blev erklæret på Det Europæiske Råd i Edinburgh i april 1995 et supplement til åbningen mod landene i Central- og Østeuropa, der i kraft af deres historie og kultur tilhører den europæiske kerne.

3. Euro-Middelhavspartnerskabet: vurderinger

3.1. Generelt set ser det ud til, at den prioritering, som Kommissionen har foreslået under det overordnede Middelhavsprogram, tager tilstrækkeligt højde for de økonomiske og sociale målsætninger, der udgør grundlaget for en større politisk stabilitet og sikkerhed i hele Middelhavsområdet.

3.2. Inden for denne overordnede ramme er der visse punkter, der bør undersøges nærmere, og som vil kunne gøre hele programmet mere effektivt.

Der er tale om følgende punkter:

1) Demokratiet og menneskerettighederne

Blandt de generelle emner, der behandles i meddelelsen fra Kommissionen, er det vigtigt at bemærke, at problemerne omkring demokratiet og menneskerettighederne, der er ufravigelige forudsætninger for et forhold, der er baseret på samarbejde og forståelse. Udviklingen og styrkelsen af demokratiet er nødvendige betingelser for selve udviklingen, og de er af vital betydning for at skabe fornyet håb og nye muligheder for dialog i Middelhavsområdet. Disse målsætninger kan kun nås, hvis der sker en reel styrkelse af de lokale og nationale myndigheder, der er valgt på demokratisk vis, og som er i stand til helt konkret at arbejde for økonomisk og social udvikling.

2) Samarbejde om sikkerhed

Organiseret kriminalitet, narkotikahandel og terrorisme, som også udgør et væsentligt problem i Middelhavslandene, indebærer alvorlige risici for den indre sikkerhed i Unionens medlemsstater. Selv de positive resultater med den politiske integration, såsom ophævelsen af grænsekontrollen, kan blive bragt i fare, som de nylige franske forholdsregler viser. Det er derfor nødvendigt, at spørgsmålet om intern sikkerhed udgør en vigtig del af det nye euro-middelhavssamarbejde.

Det forekommer desuden hensigtsmæssigt at styrke indsatsen for at bremse den illegale indvandring. Man bør i den forbindelse søge at indgå en række samarbejdsaftaler om udveksling af oplysninger og eventuel hjemsendelse.

3) Bevillingerne

I første omgang er det nødvendigt at sikre sig, at der bliver afsat passende midler til middelhavsprogrammet, selv inden for de begrænsede rammer, der afstikkes af EU's og medlemsstaternes budgetter, og i betragtning af EU's øvrige engagementer. I denne forbindelse skal det bemærkes, at de økonomiske midler til programmet efter to på hinanden følgende justeringer er blevet reduceret fra 5,5 mia. ECU i det oprindelige dokument til 4,7 mia. ECU i dokumentet fra Rådet i Cannes.

Derfor er det til opfyldelse af disse målsætninger vigtigt at sikre parallel støtte fra Den Europæiske Investeringsbank. I øvrigt synes etableringen af en frihandelszone (som bør ske gradvis og med ledsageforanstaltninger, der kan neutralisere eventuelle negative følgevirkninger og fornyet uligevægt i regionen og i EU-landene) ikke alene at være tilstrækkelig til at bringe Middelhavsområdet ud af den problemfyldte tilstand, der kan skade hele kontinentet.

For at kunne nå de ambitiøse målsætninger, EU har opstillet, er det derfor nødvendigt at opprioritere pilotprojekter, der kan stimulere den sektormæssige og regionale udvikling baseret på decentralt samarbejde. Kommissionen, medlemslandene, regionerne og de lokale myndigheder bør gøre en fælles indsats, så der kan tilvejebringes et hensigtsmæssigt samspil gennem initiativer, der er i stand til at yde et effektivt bidrag til udviklingen af Middelhavsområdet.

EU's økonomiske og administrative indsats er ikke i sig selv nok til at sætte gang i en selvskabt udvikling i Middelhavslandene. Mulighederne for at starte de processer, der skal til for at skabe økonomisk og social udvikling i Middelhavsområdet, ligger i et samarbejde mellem virksomheder, erhvervs- og brancheorganisationer, universiteter og regionale og lokale myndigheder.

4) Erfaringen fra tidligere programmer

Et vigtigt udgangspunkt for styrkelsen af Euro-Middelhavspolitikken er de erfaringer, man har høstet og fortsat høster i forbindelse med de allerede eksisterende Middelhavsprogrammer (MED-URBS, MED-CAMPUS, MED-INVEST, MED-MEDIA, MED-IMMIGRATION, MEDTECHNO). Disse programmer skal vurderes nøje med hensyn til funktionsdygtighed og effektivitet for at opnå et bedre overblik over, hvilke problemer man kan forvente i forbindelse med en overordnet programmering i stil med den, der er foreslået af Kommissionen.

I denne forbindelse må der endvidere gøres en indsats for at finde frem til, hvilke instrumenter der passer til situationen i tredjelandene i Middelhavsområdet, samt hvordan bidragene til programmet fra de enkelte lande og regional- og lokalsamfundene i Unionen skal udformes.

Man skal være særligt opmærksom på fremtiden for disse programmer, der har nydt godt af en effektiv indsats fra mange aktører og institutioner over alt i EU, og som allerede udgør en vigtig kerne af samarbejdsinitiativer. Den fremtidige udvikling af disse programmer skal derfor sikres inden for rammerne af det overordnede Euro-Middelhavspartnerskab for at kunne udnytte de muligheder, der ligger i de etablerede netværk, og for at yde fuld støtte til de projektstyringsevner, der er blevet udviklet.

5) Det økonomiske samarbejde

De små og mellemstore virksomheder kan spille en afgørende rolle for den økonomiske udvikling og selve beskæftigelsessituationen i Middelhavslandene. Det er derfor vigtigt, at der bliver iværksat et partnerskab, der involverer alle interesserede parter, og at der udvikles stadig tættere samarbejdsformer mellem europæiske virksomheder og virksomheder i tredjelandene i Middelhavsområdet. Det vil på den baggrund være hensigtsmæssigt sammen med disse lande at oprette lokale netværk af små og mellemstore virksomheder for at fremme overførslen og udnyttelsen af »lokale produkter« (uddannelse, teknologioverførsel, innovative og eksperimenterende processer, legalisering, markedsføring, anvendt forskning) og forbinde dem til eksisterende netværk i de europæiske lande. Sådanne netværk af små og mellemstore virksomheder repræsenterer en kompleks blanding af institutioner, værdier og viden, der bør være funderet i lokale samfund med en tilstrækkelig grad af organisation til at kunne håndtere ydre forbindelser til virksomheder samt sociale og uddannelsesmæssige tjenester for de ansatte.

Et andet springende punkt er spørgsmålet omkring infrastrukturforbindelserne, der er en forudsætning for den økonomiske udvikling og intensiveringen af forbindelserne mellem de to sider af Middelhavet.

Kommissionens dokument synes at undervurdere turismens rolle, uagtet at den af historiske, kunstneriske, kulturelle og miljømæssige årsager rummer nogle af de største muligheder på det økonomiske og det beskæftigelsesmæssige område. I dag er turismen imidlertid koncentreret om en begrænset del af året og et begrænset antal lokaliteter, og dermed er der risiko for, at den forværrer problemer i stedet for at skabe generel velstand. Infrastrukturmæssige indgreb skal også være opbygget og baseret på princippet om vedholdende udvikling.

Turismen er en vigtig faktor i både den sociale, politiske og økonomiske udvikling, fordi den bidrager til at skabe anerkendelse af forskelligheder (kulturer, lokaliteter og livsstil). Der bør derfor opmuntres til en turisme baseret

på menneskelig kontakt mellem og blandt indbyggerne i de forskellige lande. Turismen er på den anden side et tvetydigt fænomen, som man er nødt til at se i et globalt perspektiv, for at sikre at den ikke blot bidrager til den sociale og økonomiske udvikling, men også til bevarelsen af miljøet og den lokale identitet og ikke fører til degradering og tab af disse kvaliteter.

Det er indlysende, at den økonomiske udvikling bør baseres på uddannelse af de menneskelige ressourcer og støtte til nye tiltag i form af værdifuld bistand og information.

6) Miljøproblemerne

Miljøet er et ekstremt vigtigt og ømtåleligt emne i et hav, der som Middelhavet er lukket og særligt følsomt, og som konstant er truet af transporten af petroleum, gas og kemiske produkter. Det bør bemærkes, at sikkerhedsbestemmelserne meget ofte overskrides, og at et fælles indgreb er påkrævet for at opretholde en minimal sikkerhedstærskel.

Der er tale om en ressource, der meget let kan blive ødelagt, og som derfor bør beskyttes med alle passende midler, i overensstemmelse med hvad der blev understreget på Barcelona-konferencen. Dette kan foregå ved at oprette et netværk af højteknologiske søfartsovervågningsanlæg (VTS), der gradvis vil komme til at omfatte hele Middelhavet.

Man skal være yderst opmærksom på problemerne omkring de miljømæssige konsekvenser af menneskets permanente tilstedeværelse, den voldsomme koncentration i tid og sted af turiststrømmene og den overdrevne og uhensigtsmæssige anvendelse af kemiske produkter i industrien og landbruget. Et andet springende punkt er de udfordringer, der ligger i risikoen for ørkenspredning og i behovet for at finde frem til et system til rationel udnyttelse og genanvendelse af vandressourcerne.

Man bør være opmærksom på den uhensigtsmæssige udnyttelse af Middelhavets havressourcer ved at gennemføre foranstaltninger, der tager hensyn til de særlige karakteristika i den lokale fiskeindustri, men også opmuntre til vedtagelse af foranstaltninger med sigte på rationel styring af havets værdier og fremme initiativer til beskyttelse og forøgelse af produktionen i kystområder. Muligheden for at foretage effektive indgreb er i dag forbedret, idet man har udviklet gitteranlæg på havbunden til alternative produktionsformer (produktion af østers og muslinger), eller gennem off-shore havbrug, der er beregnet på at integrere traditionelle produktionsformer.

De forsknings- og overvågningsinitiativer, der vedrører Middelhavsområdet, og som i dag er spredt over hele området, må kunne organiseres og koordineres fra samlet hold. Det må nødvendigvis være EU, der skal stå for dette, da dette kan sikre, at arbejdet udføres på en

hensigtsmæssig måde i samråd med de berørte regional- og lokalsamfund. Kommissionen bør specielt sikre en bedre koordinering mellem de eksisterende programmer og fremme deres effektivitet ved at konsolidere de initiativer, som har den mest positive effekt.

Den ekspansion af økonomien udadtil, som også Regionaludvalget har budt velkommen, skal gennemføres i overensstemmelse med miljøkravene. I henhold til princippet om bæredygtig udvikling må konkurrencemæssige fordele ikke medføre en tilsidesættelse af elementære miljøinteresser (miljødumping).

7) Bykoncentrationen

Et af de vigtigste spørgsmål for tredjelandene omkring Middelhavet er tilvæksten i storbyerne, der forårsager en eksponentiel stigning i de økonomiske og sociale problemer. Alle regionerne i Middelhavsområdet har desuden i en årrække oplevet en høj grad af liberalisering, der har medført en stadigt voksende urbanisering af kyststrækningerne. Disse fænomener har medført og vil fortsat medføre en bekymrende ændring i forholdet mellem land og by i Middelhavsmiljøet og nye betingelser for naturområder og vandsystemer.

Alt dette fremhæver vigtigheden af at indføre moderne styresystemer og passende infrastrukturelle foranstaltninger i byområderne og en konsoliderende strategi for lignende foranstaltninger i landdistrikterne. I begge tilfælde er samarbejdet mellem by og land i middelhavstredjelandene og i EU af grundlæggende betydning.

8) Landbrug og landdistrikter

Landdistrikter og — ikke mindst — landbrugserhvervet, spiller en vigtig rolle i middelhavstredjelandene, ikke bare ud fra et økonomisk synspunkt, men også socialt og kulturelt.

Tilvandringen til tørre og halvtørre, geografisk vanskelige områder og områder, der ofte end ikke er udstyret med selv de mest grundlæggende serviceydelser, bør stimuleres, da der derved kan sættes effektivt ind mod de skader, der er forårsaget af afvandringen og de med indre og ydre migrationer forbundne skævheder. Det er således nødvendigt at iværksætte aktioner, der ikke blot sikrer opretholdelse af en tilstrækkelig levestandard for dem, der er beskæftiget i landbruget, men også sikrer bevarelsen af ressourcer i overensstemmelse med princippet om bæredygtig udvikling. Det er derfor nødvendigt, at der iværksættes særlige foranstaltninger med henblik på at forbedre kvaliteten af strukturer og tjenester i landdistrikter, forbedre effektiviteten af produktion og handel med landbrugs- og fødevarer og indføre

teknologier (gødningsmetoder, forarbejdningsanlæg osv.), som kan bidrage til den bedst mulige bevarelse af de allerede knappe miljøressourcer.

9) *Kulturen og religionerne*

Et aspekt, der særlig skal understreges, er de kulturelle forskelle mellem tredjelandsene i Middelhavsområdet og Europa. Der er tale om kulturelle og religiøse forskelle, der har en historisk baggrund, og som først og fremmest kræver gensidig forståelse og udveksling af viden, der er nødvendig for at føre en reel dialog mellem landene i Middelhavsområdet. Formålet med denne dialog, hvor lokaladministrationerne, de religiøse institutioner, de kulturelle institutioner og universiteterne spiller en afgørende rolle, er at udnytte den rigdom af forskelligheder, som er indeholdt i denne historiske arv, og samtidig anerkende den fælles identitet, der i århundreder har sammenknyttet kulturen rundt om Middelhavet og sat sig uudslettelige spor.

Desuden bør der i partnerskabsprogrammerne lægges stor vægt på, at der i middelhavstredjelandsene indføres en undervisning, der sætter selvstændighed, fornuft og kritisk holdning i højsædet, og det allerede fra den tidligste alder.

Endelig bør man huske på, at det er i Middelhavsområdet, at de tre største monoteistiske religioner i verden har set dagens lys, og at det er vigtigt, at der blandt disse religioner indbyrdes sker en fortsat udveksling og skabes gensidig forståelse og respekt, ved at der ydes støtte til oprettelsen af videnskabelige, akademiske og kulturelle institutioner, som kan bidrage til opfyldelsen af dette mål.

10) *Styrkelsen og udvidelsen af samarbejdet*

Hvad metode angår kræver Middelhavspolitikken målsætninger, at man tager udgangspunkt i samarbejdet mellem regionerne og lokaladministrationerne i den nordlige og sydlige del af Middelhavsområdet. Dette aspekt bliver ikke tillagt tilstrækkelig betydning, til trods for at det er uhyre vigtigt, som samarbejdserfaringerne med Central- og Østeuropa har vist. Der skal derfor også ske en udvidelse af samarbejdet mellem de forskellige samfundsgrupper (NGO'er, økonomiske og faglige sammenslutninger, sociale interessegrupper osv.) for at gøre fælles erfaringer og løse fælles problemer.

11) *Euro-Middelhavspartnerskabets orientering mod indvandrere i Europa*

I forbindelse med sidstnævnte aspekt er der behov for en bedre analyse af spørgsmålet om tilstedeværelsen af indvandrere fra middelhavstredjelandsene i EU. Ud over

anerkendelsen af de rettigheder og det civile ansvar, som borgere fra middelhavstredjelandsene, der opholder sig lovligt i EU, har, bør der foretages en vurdering af, om disse borgere, i betragtning af deres forbindelser til deres oprindelseslande, kunne udfylde en slags formidlingsfunktion i forbindelse med visse af de aktioner, der lægges op til i euro-middelhavsprogrammet.

Hvis man retter opmærksomheden mod indvandrere, der allerede befinder sig i byerne i EU, vil programmet kunne startes hurtigere og blive mere effektivt, ved at man fremmer overførsel af teknisk og organisatorisk knowhow og frugtbare forbindelser med henblik på et økonomisk og handelsmæssigt partnerskab, og ved at man skaber mulighed for sammenligning af ideer og erfaringer på det sociale og kulturelle område.

Immigrationsproblemet bør ikke desto mindre angribes ved roden i middelhavstredjelandsene, hvorfra immigrationsstrømmene kommer, ved at støtte den økonomiske udvikling og ved at bidrage til en forbedring af levestandarden. Også på dette område spiller de regionale og lokale myndigheder og EU-institutionerne en vigtig rolle, idet de kan udnytte deres egne erfaringer med hensyn til modtagelse af indvandrere, lokale tjenesteydelser, støtteordninger for børn og handicappede, sundhedstjenester og forebyggende foranstaltninger samt uddannelse af og støtte til undervisere.

12) *Regionsudvalgets rolle*

Regionsudvalget mener, at Middelhavet er et centralt element i den strategi, der indebærer en relevant skærpelse af opmærksomheden omkring de områder, der ligger tæt på Den Europæiske Union (Central- og Østeuropa og Middelhavsområdet), og en styrkelse af den rolle, som samarbejdet mellem regionerne, lokaladministrationerne og byerne spiller. Et håndgribeligt bevis på den skærpede opmærksomhed er, at de to største sammenslutninger af regioner (AER) og lokaladministrationer (CEMR) har ydet en særlig stor indsats i Middelhavsområdet og har været hovedinitiativtagere i forbindelse med dette samarbejde: i Madrid i april 1995 og i Barcelona i marts i år. Opmærksomheden omkring disse nærtliggende områder er rent faktisk strengt nødvendigt for både regional- og lokalsamfundene, idet mange af disse områders økonomiske og sociale problemer har konsekvenser for de europæiske lokalsamfund. Tænk blot på det dramatiske flygtningeproblem efter sammenbruddet i de tidligere kommunistiske lande og ex-Jugoslavien (som især har ramt Tyskland, Østrig, Italien og Grækenland) og på problemet med immigration fra Middelhavslandene, der vedrører hele Europa, og som ikke kan undgå at blive forværret, hvis der ikke sker en markant ændring af levevilkårene i oprindelseslandene.

Alle disse forhold gør, at Regionsudvalget har en umiddelbar interesse i at være til stede og tilkendegive sin holdning i beslutningsfasen, at give udtryk for sin mening og blive hørt, også med henblik på Barcelona-konferencen, og desuden at deltage i og være med i forreste række i udmøntningen af disse beslutninger med det rette engagement, der er til gavn for Europa.

13) *Regionsudvalgets udtalelse om »Styrkelse af Den Europæiske Unions middelhavspolitik: forslag til iværksættelse af et Euro-Middelhavspartnerskab«*

Regionsudvalget:

- a) er helt enig i, at Middelhavsbækkenet spiller en strategisk rolle for udviklingsudsigterne for hele Den Europæiske Union, og at fred, stabilitet og fremgang må være de centrale målsætninger for samarbejdet mellem Den Europæiske Union og tredjelandene i Middelhavsområdet;
- b) bekræfter at der ikke eksisterer noget modsætningsforhold mellem EU's udvidelse mod Central- og Østeuropa og middelhavspolitikken, idet begge disse politiske linier på trods af de perspektivmæssige forskelle indgår i EU's overordnede strategi;
- c) tilslutter sig ligeledes forslaget om at opstille et overordnet projekt for et partnerskab mellem Europa og Middelhavslandene, der først og fremmest skal være baseret på økonomisk omstilling og modernisering, bedre social ligevægt, afbalanceret udvikling af landdistrikterne og regional integration, og som skal sigte mod gradvis at indføre et frihandelsområde for alle landene omkring Middelhavet;
- d) går ind for, at EU i forbindelse med iværksættelsen af Euro-Middelhavspartnerskabet kræver, at middelhavstredjelandene på overbevisende vis forpligter sig til at indføre og overholde grundlæggende retsstatsprincipper, navnlig menneskerettigheder, kvinders og børns rettigheder, social retfærdighed og overholdelse af international lov. Denne strategi bør ledsages af en dialog, der kan styrke den gensidige forståelse og tillid. I denne sammenhæng opfordrer Regionsudvalget alle EU-institutionerne til at være opmærksomme på og arbejde for, at de demokratisk valgte nationale, regionale og lokale myndigheder konsolideres, idet der uden disses medvirken hverken er mulighed for udvikling eller samarbejde;
- e) henstiller, i betragtning af de forskelle, der findes mellem EU og middelhavstredjelandene, til Kommissionen og Rådet, at bevillingerne til Euro-Middelhavsprogrammet kommer til at stå mål med programmets målsætninger. Dette kan sikres henholdsvis ved at udnytte EU's finansielle ressourcer og ved at fremme den bredest mulige deltagelse i programmet fra institutionelt, økonomisk, socialt og kulturelt hold;
- f) anbefaler, at Kommissionen og Det Europæiske Råd følger op på Euro-Middelhavskonferencen i Barcelona om gennemførelsen af Euro-Middelhavsprogrammet gennem tildeling af tilstrækkelig institutionel støtte til programmet med deltagelse af Parlamentet, Ministerrådet og repræsentanter fra Regionsudvalget samt et permanent sekretariat;
- g) finder, at det er vigtigt, at man i de eksterne forbindelser og dermed også i middelhavspolitikken inddrager spørgsmålene om den indre sikkerhed og immigration i betragtning af truslen om organiseret kriminalitet, narkohandel og terrorisme;
- h) foreslår, at samarbejdsmulighederne og -initiativerne mellem Europas og middelhavstredjelandenes regioner og lokalsamfund udbygges mest muligt med henblik på at konkretisere det decentraliserede samarbejde og dermed konsolidere og udvikle den allerede opnåede erfaring og udnytte de gode samarbejds erfaringer, man har haft med områderne i Central- og Østeuropa;
- i) kræver, at der drages fuld nytte af de allerede eksisterende samarbejdsprogrammer for Middelhavslandene inden for rammerne af det overordnede Euro-Middelhavspartnerskab. Regionsudvalget anmoder specielt om, at INTERREG anvendes som sammenligningsgrundlag for aktioner omkring grænseoverskridende samarbejde mellem EU-medlemslandene og middelhavstredjelandene og mellem middelhavstredjelandene indbyrdes;
- l) håber at programmet vil vise større opmærksomhed over for spørgsmål vedrørende religiøse og kulturelle forskelligheder og den deraf følgende styrkelse af initiativerne for sammenligning og dialog ved at støtte oprettelsen af enhver form for videnskabelig, akademisk og uddannelsesorienteret institution, der kan bidrage til fremme af den mellemfolkelige forståelse, udveksling og tolerance; konkret anmoder Regionsudvalget om at der, under hensyntagen til landenes ansvar og Euro-Middelhavspartnerskabet, ydes støtte til, at der i middelhavstredjelandene indføres en undervisning, der sætter selvstændighed, fornuft og kritisk holdning i højsædet, og det allerede fra den tidligste alder;
- m) foreslår, at der — eventuelt gennem et samarbejde med handelskamrene — sker en styrkelse af samarbejdsinitiativerne mellem henholdsvis de små og de mellemstore virksomheder, nærmere bestemt af de initiativer, der sigter mod at forbedre den infrastruktur, der forbinder Europa med Middelhavslandene,

og endelig af initiativerne på turismeområdet, eventuelt ved at yde et økonomisk samarbejdsbidrag til euro-middelhavsturismen med henblik på omfattende partnerskabsaktioner, der kan skabe balance mellem efterspørgsel, investeringer og knowhow og medføre en styrkelse af eksporten fra Middelhavsområdet;

- n) understreger, at alle former for uddannelse er et grundlæggende element i udviklingen såvel i modtagerlandene som blandt immigranter i Europa. Regionsudvalget er enig i, at Kommissionen bør understrege vigtigheden af at fremme integrationen af unge, især unge kvinder, på arbejdsmarkedet. Regionsudvalget understreger også vigtigheden af uddannelse af menneskelige ressourcer, både i de lande, der udgør programmets målgruppe, og blandt de immigranter, der lever i Europa;
- o) anbefaler, at der lægges størst mulig vægt på de muligheder, der ligger i, at der i de europæiske byer og regioner lever immigranter fra Middelhavsområdet, som kan danne en naturlig bro, når de samarbejdsinitiativer, som er indeholdt i programmet, skal iværksættes og udvikles;
- p) minder kraftigt om miljøproblemerne i Middelhavs-bækkenet og opfordrer Kommissionen og alle landene i Middelhavsområdet til, gennem informationsudveksling og en fælles strategi, at overvåge faren for yderligere forurening, risikoen for ørkenspredning i store dele af området og de problemer, der følger i

kølvandet på den tiltagende bykoncentration. Til denne ende foreslås det, at der ved foranstaltning og i samarbejde med de tredjelande, der deltog i Euro-Middelhavskonferencen i Barcelona, oprettes et miljøagentur for Middelhavsområdet, hvori regionerne i Middelhavsområdet kan deltage;

- q) minder om vigtigheden af at anvende Local Agenda 21-programmet om beskyttelse af miljøet. De lokale løsninger, som lokale og regionale myndigheder gennemfører, kan udgøre et væsentligt bidrag til en bæredygtig udvikling. Den erfaring, der er indsamlet på europæisk niveau, bør stilles til rådighed, så den kan udnyttes til fordel for problemerne i Middelhavsområdet;
- r) understreger, at Regionsudvalget har en umiddelbar interesse i at være til stede og tilkendegive sin holdning på den kommende Euro-Middelhavskonference i Barcelona, således at Regionsudvalget på rette sted kan give udtryk for det engagement, som udvises af alle de europæiske regioner og lokaladministrationer, der er direkte involveret i de politiske, økonomiske og sociale begivenheder i Middelhavslandene.
- s) Regionsudvalget anbefaler, at der ved gennemførelsen af eksisterende programmer tages hensyn til integrations- og samarbejdsprocessen i Middelhavsområdet.
- t) Regionsudvalget anbefaler desuden, at der i strategierne for Middelhavsområdet tages hensyn til alle de lande, der grænser op til Middelhavet.

Bruxelles, den 16. november 1995.

Jacques BLANC
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens meddelelse og forslag til Rådets afgørelse om Kommissionens aktiviteter i forbindelse med analyse, forskning, samarbejde og aktioner på beskæftigelsesområdet (ESSEN)«

(96/C 126/04)

Regionsudvalget besluttede den på plenarforsamlingen den 18. juli 1995 i henhold til EF-traktatens artikel 198 C at udarbejde udtalelse om de ovennævnte emner.

Regionsudvalgets Underudvalg 8 »Økonomisk og Social Samhørighed, Sociale og Arbejdsmarkedspolitiske Spørgsmål og Sundhedsvæsen« fik overdraget forberedelsen af Regionsudvalgets behandling af sagen og udpegede Evalisa Birath Lindvall til ordfører.

Regionsudvalget vedtog på sin 10. plenarforsamling den 15.-16. november 1995 (mødet den 16. november 1995) følgende udtalelse.

1. Indledning

Kommissionens forslag til aktiviteter inden for analyse, forskning, samarbejde og aktioner på beskæftigelsesområdet er et led i fuldførelsen af Det Europæiske Råds beslutning i Essen. Kommissionen samt Rådet af finansministre og Rådet af arbejds- og socialministre blev på mødet i Essen opfordret til nøje at følge udviklingen i beskæftigelsen, overvåge medlemslandenes politik på området og afgive en årsrapport til Det Europæiske Råd om nye fremskridt på arbejdsmarkedet.

På baggrund af resultaterne af de seneste års arbejde for at fremme beskæftigelsen mener Kommissionen, at det er nødvendigt at kombinere denne overvågningsproces med en revidering og intensivering af Kommissionens aktiviteter i forbindelse med analyse, forskning, samarbejde og aktioner på beskæftigelsesområdet.

Den foreliggende meddelelse fra Kommissionen skal ses som et led i fuldførelsen af de to hvidbøger om vækst, konkurrenceevne og beskæftigelse (KOM(93) 700), respektive europæisk arbejdsmarked- og socialpolitik (KOM(94) 333), som Regionsudvalget tidligere har afgivet udtalelse om Regionsudvalgets nyligt afgivne udtalelse om et mellemlangt socialt handlingsprogram (KOM(95) 134) er en opfølgning og udvidelse af udvalgets udtalelse om sidstnævnte hvidbog.

EU's bestræbelser for at udarbejde en politik for vækst, konkurrenceevne og beskæftigelse omfatter på mange måder det lokale og regionale niveau i dets rolle som drivkraft og ansvarshavende. Der er bl.a. grundlag for i en forvandlet servicesektor både at skabe arbejdspladser og samtidig en infrastruktur, der er bedre tilpasset de aktuelle behov. Det gælder ikke mindst et stigende antal udearbejdende kvinder med deraf følgende krav til institutionspladser, miljøbeskyttelse i bred forstand, m.m.

De argumenter, som er blevet fremført omkring sammenhængen mellem økonomisk vækst og udviklingen på arbejdsmarkedet følges bl.a. op i Kommissionens og Ministerrådets arbejde op til rådsmødet i Madrid i december 1995. Det foreliggende dokument fokuserer på højere grad på en fortsat udvikling af dele af den arbejdsskabende proces — en systematisk erfaringsudveksling og et forskningssamarbejdsprogram.

Som led i udarbejdelsen af denne udtalelse har ordføreren indhentet oplysninger fra de nationale delegationer i Regionsudvalget.

2. Handlingsprogrammet ESSEN (artikel 1)

Regionsudvalget

støtter Kommissionens forslag til udarbejdelse og gennemførelse af et særskilt handlingsprogram (ESSEN) på beskæftigelsesområdet. Forslaget skal ses som en naturlig følge af, at spørgsmålene om arbejdsløshed og beskæftigelse nu er de opgaver, som er højest prioriteret i Den Europæiske Union og dens medlemsstater. Det er derfor vigtigt at forbedre EU-institutionernes mulighed for at følge, hvordan medlemsstaterne gennemfører konklusionerne fra ESSEN-mødet. Regionsudvalget finder det vigtigt, at Kommissionen og Rådet, men også Regionsudvalget og andre fællesskabsinstitutioner har mulighed for at få korrekte og aktuelle oplysninger om udviklingen på arbejdsmarkedet i forskellige dele af Unionen.

deler Kommissionens opfattelse, at det er nødvendigt at supplere de foreslåede multilaterale overvågningssystemer med en omlægning og styrkelse af aktiviteterne sammen med en analyse af arbejdsmarkedet og beskæftigelsespolitikken.

understreger Kommissionens opfattelse, at en sådan strategi kan få en positiv indvirkning ved at udpege og stimulere fordelagtige metoder og foranstaltninger samt

fremme innovation og erfaringsudveksling, men vil specielt fremhæve vigtigheden af at mobilisere aktørerne på lokalt og regionalt niveau i dette arbejde. Disse aktører har mange års erfaring med bekæmpelse af arbejdsløsheden og med at skabe bedre forudsætninger for beskæftigelsen, og disse erfaringer kan være til stor nytte for andre områder. Beskæftigelsen og arbejdsløsheden på lokalt og regionalt niveau påvirker i høj grad de økonomiske forudsætninger for, at lokale og regionale organer kan udføre deres sociale og arbejdsmarkedsmæssige opgaver tilfredsstillende. Dette forhold er et stærkt incitament for sådanne organer til at deltage aktivt i denne form for aktiviteter.

understreger, at de fleste af de fem prioriterede hovedområder, hvor det er nødvendigt at vedtage en række foranstaltninger til fremme af beskæftigelsen på baggrund af den økonomiske vækst, som det blev fastlagt på topmødet i Essen, er stærkt afhængig af det lokale og regionale niveaus engagement og muligheder for at deltage aktivt, hvis disse foranstaltninger skal gennemføres tilfredsstillende. Regionsudvalget finder det lokale og regionale niveaus aktive deltagelse særlig vigtig inden for følgende hovedområder:

- forbedring af beskæftigelsesmulighederne ved at fremme investeringer i faguddannelse;
- forbedring af vækstens beskæftigelsesfremmende indvirkning gennem en mere fleksibel arbejdsorganisation og ved specielt på lokalt og regionalt niveau at styrke beskæftigelsesfremmende initiativer, der tager hensyn til nye krav inden for f.eks. miljøområdet og socialforsorgen;
- forøgelse af arbejdsmarkedspolitikens effektivitet;
- foranstaltninger til støtte af de grupper, som er særlig hårdt ramt af arbejdsløsheden, især unge, langtidsarbejdsløse, ældre arbejdstagere og arbejdsløse kvinder.

understreger de resultater og konklusioner, der fremføres i Kommissionens meddelelse om lokale udviklings- og beskæftigelsesinitiativer (LDEI), og som peger på potentialet i at udvikle forudsætningerne for vækst i beskæftigelsen på lokalt og regionalt niveau. Kommissionen har der identificeret 17 områder, som forventes at kunne dække nye behov hos medborgerne. Erfaringerne viser, at det lokale og regionale niveau har de bedste forudsætninger for at tilgodese disse behov, da de kan tage større hensyn til de særpræg, som findes i de respektive kulturer og socioøkonomiske organisationsformer og dermed skabe beskæftigelse. Ved at opmuntre til lokale og regionale initiativer skulle der ifølge de overslag, som er fremført i LDEL, kunne oprettes hundredetusindvis af arbejdspladser i Unionen hvert år. Regionsudvalget mener, at formålet med en sådan

indsats i første række bør være at fremme en holdbar og finansielt bæredygtig beskæftigelse. Det er Regionsudvalgets opfattelse, at de fremtidige forudsætninger for ernæring ved landbrug bør ses som et miljømål, hvilket kan bidrage til at skabe beskæftigelse i områder, som er afhængige af landbruget.

påpeger, at den demografiske udvikling i Unionen og i medlemsstaterne vil få konsekvenser for udviklingen på arbejdsmarkedet gennem et faldende antal udearbejdende ældre og et stigende behov for ældreforsorg. Disse forandringer vil medføre en ny struktur i efterspørgslen efter varer og tjenester og desuden have finansielle konsekvenser, ikke mindst for organer på lokalt og regionalt niveau.

forudsætter derfor, at indsatsen på det lokale og regionale niveau får en vigtig rolle i det arbejde, som gennemføres inden for rammerne af handlingsprogrammet. For at slippe af med strukturarbejdsløsheden kræves ofte en langvarig tilpasning til det lokale og regionale arbejdsmarkeds forudsætninger.

konstaterer, at potentialet på dette niveau ikke indskrænker sig til muligheden for at skabe nye beskæftigelsesmuligheder på miljøområdet eller inden for socialforsorgen gennem lokale eller regionale initiativer. Lokale og regionale aktører kan også bidrage til en langsigtet udvikling af beskæftigelsen gennem en indsats for at styrke fornyelsesprocessen i erhvervslivet og tilpasningen til nye krav. Det kan f.eks. omfatte spredningen af nye teknikker, hjælp til etablering af virksomheder inden for fremtidige brancher, skabe adgang til nye kompetencer osv. Det lokale og regionale ansvar for uddannelse og infrastruktur spiller også en stor rolle. Disse forhold er både en forudsætning for den nationale vækst og for lokale og regionale muligheder for at tiltrække investeringer og nyetableringer med henblik på at fastholde beskæftigelsen i det private erhvervsliv.

konstaterer, at der i de seneste år er sket en decentralisering af arbejdsmarkedspolitikken i flere medlemsstater. Lokale og regionale organer deltager nu aktivt i såvel planlægning som prioritering og koordinering af arbejdsmarkedsinitiativer for arbejdsløse.

konstaterer, at når det gælder behovet for kompetenceudvikling for SMV, har de lokale og regionale organers støtte og koordinerende rolle stor betydning. Disse organer er desuden beskæftiget med rådgivning og støttevirksomhed for arbejdsløse, som med fordel kan suppleres med aktive arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger.

påpeger, at erfaringen viser, at organer på lokalt og regionalt niveau spiller en strategisk rolle i det partnerskab, som er nødvendigt for at opnå støttemidler fra Unionens fonde og programmer. De har en central placering, når det gælder koordinering af udviklingsindsatsen, både inden for planlægning, finansiering og

gennemførelse. Derved har de også gode forudsætninger for at samle og udbrede viden, som er vigtig for det private erhvervsliv, bl.a. om virksomhedernes muligheder for at udnytte Unionens fonde og programmer.

foreslår, at lokale og regionale organer, når handlingsprogrammet ESSEN gennemføres, får mulighed for at tage direkte kontakt til Kommissionen og dens organer for at gennemføre et konkret samarbejde af innovativ karakter. Disse erfaringer kan senere spredes gennem programmet og tjene som eksempel for lokale og regionale aktiviteter i andre medlemslande.

konstaterer, at den seneste lavkonjunktur har medført, at organer på lokalt og regionalt niveau tvinges til at gennemføre deres opgaver under større økonomisk pres end tidligere. Dette har ført til krav om nye forsøg og fornyelsesarbejde i den offentlige sektor i flere medlemsstater. Disse erfaringer kan være til gavn for hele samfundets udvikling. Der findes eksempler på vellykkede samarbejdsprojekter mellem lokale og regionale organer, hvor man gennem aftale om uddannelse og kompetenceudvikling kombineret med strukturelle ændringer har kunnet undgå at opsiges medarbejdere. Der findes oven i købet eksempler, hvor en kombination af kortsigtede arbejdsmarkedstiltag iværksat af lokale og regionale organer og et behov for kompetenceudvikling i SMV har ført til opretholdelse af arbejdspladser og mere konkurrencedygtige virksomheder.

konstaterer, at vellykkede eksempler på oprettelse af arbejdspladser på det lokale og regionale niveau ofte er et resultat af samarbejde mellem flere aktører på dette niveau, hvor man arbejder med fælles målsætninger eller med en koordineret plan for samfundets udviklingsindsats.

minder om vigtigheden af »egnen« som et sted, hvor der udfoldes kreativitet og som danner rammen for en udviklingsstrategi, der gennemføres af en række lokale aktører, der er i stand til at iværksætte denne, ikke blot i dens økonomiske og teknologiske, men også i dens sociale, kulturelle og miljømæssige dimension, samt at sikre social samhørighed.

3. Ressourcer til gennemførelse af aktionsplanen

Regionsudvalget

beklager, at den foreslåede finansielle ramme — i alt 57 mio. ECU for årene 1996-2000 ikke svarer til problemets omfang. Ved den videre behandling af Kommissionens forslag bør målet være at afsætte ressourcer, som også muliggør en konkret indsats med udgangspunkt i de resultater og erfaringer, som ESSEN-

programmet vil foranledige, og dermed bidrage til at modvirke de negative følger for beskæftigelsen, som måtte følge af en eventuel international lavkonjunktur.

4. Aktionsplanens mål (artikel 2)

Regionsudvalget

anerkender den foreslåede definition af aktionsplanens opgaver.

forudsætter, at analysen af arbejdsmarkeds- og beskæftigelsespolitikken sker i et samlet perspektiv og ikke standser ved en bedømmelse baseret på et makroøkonomisk og nationalt perspektiv, men også drager aktiv nytte af det lokale og regionale perspektiv. For bedst mulig at udnytte de erfaringer, der findes på lokalt og regionalt niveau i medlemsstaterne, er det vigtigt at tilknytte personer med en sådan viden og erfaring til det arbejde, som udføres inden for rammerne af handlingsprogrammet.

foreslår, at Kommissionen en gang om året indhenter forslag fra diverse organer, herunder på lokalt og regionalt niveau, vedrørende aktuelle forskningsområder inden for arbejdsmarkeds- og beskæftigelsesområdet, som Kommissionen burde finansiere i de kommende to år. En sådan ordning kan danne et vigtigt grundlag for, at forskningsindsatsen koncentrerer om de problemer, som er relevante, på baggrund af de erfaringer, som disse organer sidder inde med.

5. Aktionsplanens midler (artikel 3)

Regionsudvalget

noterer sig de forslag, der er indgivet om foranstaltninger og midler til opfyldelse af de mål, som er sat for aktionsplanen.

forudsætter, at de foreslåede systemer for dataindsamling, informationsudveksling og beskæftigelsesundersøgelser (artikel 3a) også tager udgangspunkt i lokale og regionale udviklinger og tendenser. I det omfang man stiller krav om en indsats fra de lokale og regionale organers side, skal denne indsats enten finansieres med EU-midler eller i henhold til overenskomster i de enkelte medlemsstater.

foreslår, at Kommissionens muligheder for gennem Unionens fonde og programmer at støtte projekter til fremme eller opretholdelse af beskæftigelsen (artikel 3b) ikke begrænses til metodemæssig og faglig støtte, men også omfatter støtte til selve finansieringen af innovative foranstaltninger i lokalt og regionalt regi. Finansieringen af sådanne innovative foranstaltninger bør deles mellem de ansvarlige organer på lokalt og regionalt niveau og EU. Uden finansiell støtte til foranstaltningerne selv

mindskes mulighederne for at afprøve nye ideer. En sådan mulighed bør også sætte Kommissionen i stand til i nye lande at finde samarbejdspartnere, der er parate til at afprøve ideer, som forhen kun har været realiseret i nogle få medlemslande.

foreslår endvidere, i konsekvens af det i foregående tekstafsnit anførte, at instrumenter, der anvendes inden for erfaringsudvekslingen, suppleres med en mulighed for Kommissionen til at yde finansiel støtte i nye lande til forsøg med aktiviteter, som har haft gode resultater i andre medlemsstater. Bidrag fra Unionens fonde og programmer til finansiering af pilotprojekter ville bidrage til, at erfaringsudvekslingen mellem landene ville få et mere konkret og frugtbart indhold og ikke være begrænset til udveksling af dokumenter om hinandens projekter. De praktiske resultater af ESSEN-programmet bør danne inspirationsgrundlag for aktiviteterne under strukturfondene, ikke mindst Socialfonden.

understreger behovet for, at metoderne til udbredelse (artikel 3c) af resultaterne særskilt tilpasses og udformes til det lokale og regionale niveau forudsætninger, så informationerne kan udnyttes på bedst mulig måde. Regionsudvalget mener, at der er behov for at forbedre de værktøjer, som anvendes til informationsudveksling mellem medlemsstaterne og Kommissionen. Hidtil er de forskellige initiativer foregået parallelt og uden tilstrækkelig koordinering. En øget udnyttelse af moderne informationsteknologi er et vigtigt instrument til at øge effektiviteten i informationsudbredelsen, men forudsætter, at samtlige organisationer på lokalt og regionalt niveau gives tilstrækkelige tekniske og økonomiske forudsætninger samt tilstrækkelig viden til at udnytte denne teknologi.

anbefaler, at man søger at opmuntre og støtte mulighederne for at oprette direkte kontakter mellem lokale og regionale organer i forskellige medlemsstater med henblik på en effektiv udbredelse af information og erfaringer.

fremhæver behovet for, at informationerne hurtigt gøres tilgængelige, så alle lokale og regionale organer kan udnytte gode erfaringer, så de kan løse deres egne problemer så hurtigt som muligt. Informationerne bør indeholde en klar beskrivelse af de tilpassede foranstaltninger og deres indvirkning i forskellige regioner. Regionsudvalget påpeger også vigtigheden af, at informationerne skal opfylde visse krav til aktualitet, tydelighed, tilgængelighed og sammenlignelighed over tiden og mellem stater og regioner.

anbefaler, at informationerne hurtigt overføres til hensigtsmæssige organer, der kan overvåge fremskridt og vurdere betydningen af foranstaltningernes resultater for aktørerne på lokalt og regionalt niveau.

konstaterer, at Kommissionen under Det Fjerde Handlingsprogram for ligeberettigelse mellem mænd og kvinder har foreslået i samarbejde med passende nationale organer at yde støtte til centre for ligeberettigelse i en eller flere regioner i hver medlemsstat.

foreslår, at regionale centre, som skal fungere som kontakt- og informationsknudepunkter, på tilsvarende måde skal kunne oprettes inden for rammerne af ESSEN-programmet. Programmer, foranstaltninger og aktioner, som har deres udgangspunkt i europæiske, nationale eller lokale og regionale institutioner skal udbredes og anvendes i arbejdet for at mindske arbejdsløsheden og øge beskæftigelsen gennem disse centre. Regionale informationscentre skal endvidere kunne samarbejde i netværk for at støtte foranstaltningernes udbredelse og afkast.

6. Koordinering med andre initiativer og programmer

Regionsudvalget

understreger behovet for, at Kommissionen foranlediger en koordinering af aktiviteterne under ESSEN-programmet samt mellem ESSEN-programmet og Unionens øvrige initiativer og de aktiviteter, som foregår i medlemsstaterne på disse områder.

forudsætter, at forbedret samarbejde og koordinering også omfatter muligheden for f.eks. at tilpasse anvendelsen af strukturfondenes programmer og samfundsinitiativer, så man hurtigt kan drage fordel af nye ideer og erfaringer, som er fremkommet under arbejdet med ESSEN-programmet. Hvis beslutningen suppleres med en udtrykkelig opfordring til at gennemføre sådanne omlægninger, kan dette bidrage til en kraftig forøgelse af handlingsprogrammets betydning og gennemslagskraft i konkrete projekter.

foreslår, at Kommissionen giver ESSEN-programmet en stor udbredelse, så lokale og regionale organer, som er beskæftiget med strukturfondsprogrammerne, kan inddrage aktiviteterne under ESSEN-programmet. Koordineringen mellem ESSEN-programmet og strukturfondene, herunder specielt de dele, som vedrører beskæftigelsen, repræsenterer et udviklingspotentiale, som bør udnyttes. Det gælder ikke mindst indsatsen på ligestillingsområdet, da kvinder ofte i stor udstrækning er beskæftiget i lokalt og regionalt organiserede virksomheder i servicesektoren. Også når det drejer sig om indsatsen over for udsatte grupper, er den lokale og regionale forankring af stor betydning, da disse organer ofte har ansvaret for sociale aktiviteter, som er møntet på disse grupper. Betydningen af koordineringen med lokale og regionale aktiviteter bør understreges i den beslutning, som Rådet træffer.

7. Andre landes deltagelse i programmet (artikel 5)

Regionsudvalget

ser positivt på forslaget om, at lande uden for Unionen bør have mulighed for at deltage i visse af programmets aktiviteter.

foreslår, at samarbejdet med disse lande bl.a. centrerer om forskning og undersøgelsesarbejde med henblik på at lette vanskelighederne for medborgere, som er immigreret i et EU-land og står uden for arbejdsmarkedet.

8. Gennemførelsen af ESSEN-programmet (artikel 6)

Regionsudvalget

noterer sig forslaget om, hvordan handlingsprogrammet skal udføres.

foreslår, i overensstemmelse med det ovenfor anførte (afsnit 2), at Kommissionen og dens organer får mulighed for også at etablere et direkte samarbejde med lokale og regionale organer inden for rammerne at disse organers beføjelser og under hensyntagen til subsidiaritetsprincippet.

9. Samarbejde omkring gennemførelsen (artikel 7)

Regionsudvalget

ser positivt på forslaget om at inddrage arbejdsmarkedets parter i aktionsprogrammets gennemførelse.

forudsætter, at det lokale og regionale niveau får direkte adgang til mulighederne for fortløbende at følge og påvirke programmets udformning. Hverken CEMR eller AER har i dag status som arbejdsmarkedspartner. Dette faktum bør understreges, da de lokale og regionale niveauer repræsenterer en betydelig del af beskæftigelsen i mange lande, og at disse organer også er vigtige aktører, når det gælder beskæftigelsesfremmende foranstaltninger.

Bruxelles, den 16. november 1995.

Jacques BLANC

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens grønbog om Den Europæiske Unions betydning for turismen«

(96/C 126/05)

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 24. april 1995 under henvisning til EF-traktatens artikel 198 C at anmode om Regionsudvalgets udtalelse om Kommissionens grønbog om Den Europæiske Unions betydning for turismen.

Den 19. juli 1995 besluttede Regionsudvalget at udarbejde ovennævnte udtalelse. Det forberedende arbejde henvistes til Arbejdsgruppen »Turisme og Landdistrikter« under Underudvalg 2, som udpegede Bent Hansen (Danmark) til ordfører.

Arbejdsgruppen vedtog sin udtalelse den 6. september 1995.

Regionsudvalget vedtog på sin 10. plenarforsamling af 15.-16. november 1995 (mødet den 16. november 1995) følgende udtalelse.

Indledning

Regionsudvalget henviser til:

- Regionsudvalgets udtalelse af 2. februar 1995 om »En udviklingspolitik for turismen i EU's landdistrikter« (CdR 6/95 fin), og henleder opmærksomheden på,
- at de nuværende behov og muligheder inden for beskæftigelse, adfærd, levestandard og teknologi gør turisme til et erhverv med fremtid i,
- at turisme kan bidrage til økonomiske og sociale fremskridt og diversifikation,
- at turisme kan bidrage til økonomisk og social samhørighed og til at mindske territoriale og regionale skævheder i EU, og
- at mange lokale og regionale myndigheder besidder kompetence på turismeområdet.

Generelle bemærkninger**1. Regionsudvalget**

- noterer med tilfredshed grønbogens kortlægning af EU's hidtidige turismeindsats og de mangfoldige sammenhænge mellem udviklingen af turismen og et stort antal EU-politikker og -instrumenter,
- finder det hensigtsmæssigt — i betragtning af de lokale og regionale myndigheders ansvar for udviklingen af turismen — at supplere grønbogens oversigt over de lokale og regionale ansvarsområder (bilag 3) og erklærer sig rede til via sine medlemmer at stille det relevante informationsmateriale til rådighed,

— bifalder ligeledes den klare analyse af merværdien i EU-aktioner til fordel for turisme og de forskellige perspektiver for EU's fremtidige betydning for turismen, og

— komplimenterer Kommissionen for den omfattende høringsproces, som grønbogen har indbudt til.

Målene for EU's fremtidige indsats til fordel for turismen

2. Regionsudvalget understreger, at den nedenstående EU-indsats skal være i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet.

Regionsudvalget fremhæver behovet for at klargøre og fastsætte EU's mål for turismen og behovet for at analysere mulighederne for at opnå disse mål via en koordineret indsats gennem de nuværende politikker.

Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til at fremkomme med forslag herom.

3. Regionsudvalget har den holdning, at EU's mål på turistområdet bør være at bidrage til at skabe en økonomisk, kulturelt og miljømæssigt bæredygtig udvikling, der også på lang sigt er til gavn for såvel turisterne som erhvervslivet og den lokale befolkning.

Regionsudvalget er derfor enig i, at hensynet til virkshederne og hensynet til turisterne som forbrugere er vigtige mål i forbindelse med en turismeindsats på EU-niveau.

Regionsudvalget understreger imidlertid, at der er en tredje gruppe, som også fortjener opmærksomhed i forbindelse med udviklingen af turisme, nemlig de borgere, der lever i områder, der er mål for turister.

4. Regionsudvalget finder det centralt, at turismeindustrien på linje med andre erhverv får lovgivningsmæssige rammer og fri adgang til erhvervspolitiske instrumenter, der kan bidrage til at harmonisere konkurrencevilkårene og skabe vækst og beskæftigelse.

Så vidt muligt bør indsatsen på turistområdet være en fast bestanddel af en mere diversificeret og stabil økonomisk udviklingsstrategi.

5. Regionsudvalget peger endelig på vigtigheden af, at EU på et tidligt stadium inddrager de regionale og lokale parter, herunder myndigheder og virksomheder, der har hovedansvaret for udviklingen af turisme.

Samarbejde og partnerskab

6. Regionsudvalget bemærker, at turismen ikke kun i politisk, men også i praktisk forstand er et yderst komplekst område:

- de kommercielle aktører kan være små og mellemstore virksomheder eller multinationale hoteller og flyselskaber,
- selve »produktet« kan være alt fra storbyturisme og internationale mega-attraktioner til cykelturisme og turisme i landdistrikterne,
- den lokale befolkning på de forskellige turistmål er ikke en homogen gruppe. Nogle lever af turismen, mens andre måske mener, at turismen i for høj grad belaster det lokale miljø og den lokale kultur,
- lokale myndigheder besidder kompetencer på en lang række områder af betydning for turismen.

7. Regionsudvalget er derfor af den opfattelse, at en positiv udvikling af turismen kræver samarbejde på alle niveauer i EU:

- mellem private leverandører af turistprodukter og serviceydelser,
- mellem offentlige og private parter med ansvar på turistområdet,
- mellem myndigheder på de forskellige niveauer i EU: Kommissionen, medlemsstaterne og regionale og lokale myndigheder,
- mellem de forskellige tjenestegrene på ethvert myndighedsniveau i EU: mellem kontorer og afdelinger i lokale og regionale administrationer, mellem ministerier i medlemsstaterne og mellem Kommissionens tjenestegrene.

8. Regionsudvalget understreger, at samarbejde gennem partnerskaber på alle disse niveauer vil forstærke værdien af hver enkelt indsats.

Regionsudvalget pointerer ligeledes, at der ikke er én aktør, der kan definere og bære ansvaret for etableringen af det nødvendige samarbejde og den ønskede positive udvikling. Ansvar er et fælles anliggende, men offentlige myndigheder kan spille en særlig rolle ved at stimulere samarbejdet på turistområdet og sikre, at der tages hensyn til almenhedens interesser, når turismen udvikles, og fortsætte med at bidrage til udviklingen af offentlige goder som for eksempel naturområder, kultur, fritidsfaciliteter og transportinfrastrukturer.

9. Regionsudvalget ønsker særligt at pege på de regionale og lokale myndigheders muligheder for at spille en nøglerolle i etableringen af partnerskaber og samarbejde til gavn for en hensigtsmæssig udvikling af turismen. De folkevalgte, regionale og kommunale råd og organer har allerede i vid udstrækning påtaget sig ansvaret for regionale og lokale turismestrategier, der ud fra en samlet afvejning af forskellige hensyn danner udgangspunkt for en langsigtet og fælles udvikling af en bæredygtig turisme.

Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til, inden for rammerne af dens beføjelser, omgående at styrke det regionale og lokale samarbejde inden for turismeområdet med henblik på at styrke regionernes og kommunernes rolle som ansvarlige hovedaktører for turismeudviklingen i hele Europa.

10. Regionsudvalget finder, at det ikke bør glemmes, at virksomheder, lande, regioner og lokalområder også stimuleres til at udvikle turismen gennem en sund konkurrence om at tiltrække turisterne.

EU's fremtidige betydning for turismen

11. Regionsudvalget vurderer, at en mere aktiv og koordineret EU-indsats er nødvendig på grund af turismens dynamiske udvikling og muligheder og især på grund af turismens komplekse forbindelser til mange af EU's kompetenceområder.

12. Regionsudvalget mener dog ikke, at de eksisterende rammer for EU-politikkerne skal suppleres med et egentligt retsgrundlag for en EU-politik for turisme.

Ikke desto mindre er det nødvendigt, at de initiativer, der iværksættes på EU-niveau, bygger på et gennemsigtigt og sammenhængende grundlag, der sikrer indsatsen den nødvendige legitimitet og dermed den samlede koordinering og effekt.

13. Regionsudvalget understreger, at EU's indsats på turistområdet skal baseres på princippet om subsidiaritet. Ethvert forsøg på at skabe et fælles europæisk image vil kun fortrænge det nationale og lokale kulturelle særpræg, som medlemsstaterne og de regionale og lokale myndigheder netop fremhæver i deres egen markedsføring. Regionsudvalget understreger derfor, at ansvaret for markedsføringen på turistområdet bør ligge hos lokale, regionale og nationale myndigheder og organisationer — ikke hos EU.

EU's indsats skal endvidere tage hensyn til de forskelligartede forhold, der gør sig gældende i de forskellige områder i EU, hvad enten det drejer sig om by- og landdistrikter eller bjerg- og kystområder med hver deres særegne miljømæssige og kulturelle aspekter af værdi for turismen.

14. Regionsudvalget vurderer, at fordelene ved en indsats på EU-niveau er størst i forbindelse med følgende tre elementer: 1) en intern koordinering af indsatsen mellem Kommissionens generaldirektorater, 2) en komplementær indsats i forhold til nationale, regionale og lokale strategier og 3) inspiration og støtte til lokale og regionale initiativer.

15. Regionsudvalget fremhæver behovet for sektoriel koordinering mellem Kommissionens forskellige tjenestegrene, da ansvaret for de mange politikområder med stor betydning for udviklingen af turisme, der gennemgås i grønbogens afsnit A II, er spredt mellem forskellige direktorater.

Regionsudvalget ønsker, at EU's mål på turistområdet integreres i udformningen og gennemførelsen af EU's politikker på andre områder, herunder inden for miljø, kultur, små og mellemstore virksomheder, det indre marked, forskning og teknologi, transport og uddannelse.

Regionsudvalget håber, at fastlæggelse af klare mål for EU på turistområdet vil kunne bidrage til en forståelse for betydningen af, at der tages hensyn til turismen ved planlægning og gennemførelse af handlingsplaner og programmer på disse og andre områder.

Men der må tillige indføres interne regler og procedurer, der sikrer målene på turistområdet den plads, de fortjener.

16. Regionsudvalget understreger, at der er behov for at ligestille turisterhvervene med andre erhverv med henblik på støtte fra EU's strukturfonde, og påpeger, at regionale og lokale myndigheder kan sikre en koordineret anvendelse af strukturfondsmidler og nationale midler til turistfremme.

Regionsudvalget finder det også vigtigt, at der så vidt muligt sikres en sammenhæng mellem EU's generelle mål på turistområdet og strukturfondsforanstaltninger inden for turisme, dog således at de lokale og regionale behov og prioriteringer til stadighed ligger til grund for de initiativer, som EU støtter på lokalt og regionalt niveau.

17. Regionsudvalget pointerer, at EU's handlingsplaner for turismen bør ses som et værdifuldt instrument til gennemførelse af forsøg og formidling af viden.

Derimod bør handlingsplanerne ikke fratage de regionale og lokale partnere det politiske ansvar for at udforme og gennemføre bæredygtige og afbalancerede lokale og regionale udviklingsstrategier. De må heller ikke fratage virksomhederne det kommercielle ansvar for at udvikle og markedsføre nye turistprodukter og serviceydelser.

Særlige bemærkninger

18. Regionsudvalget fremhæver EU's vigtige rolle i forbindelse med pilotprojekter og formidling af viden og erfaringer; særligt vedrørende forhold som geografisk og sæsonmæssig spredning, forbedring af uddannelses- og arbejdsforhold og mulighederne for at gøre turistindustrien mere konkurrencedygtig på globalt niveau.

Regionsudvalget opfordrer derfor Kommissionen til at organisere, evaluere og formidle pilotprojekter på en mere effektiv måde end i perioden 1993-1995, således at projekterne giver det bedst mulige resultat, og flest muligt får kendskab til projekterne. Der skal lægges særlig vægt på projekter, der kan anviser løsninger på de miljøproblemer, turismen skaber. De skal afvikles som pilotprojekter med deltagelse af parter fra en række medlemsstater, der har erfaringer med forskellige økonomiske udviklingsniveauer.

19. Regionsudvalget peger på betydningen af at øge opmærksomheden vedrørende erhvervsturisme, hvorved forstås møder, kurser, incentive-rejser, kongresser og konferencer. På dette område kan der opstå synergi mellem EU's indsats til fordel for turismen og internationaliseringen af den europæiske økonomi gennem det indre marked samt andre europæiske politikområder.

En anden form for erhvervsturisme er besøgsturismen. Dermed forstås rejser, som har til formål at fremvise store tekniske anlæg, store virksomheder, offentlige anlæg osv.

20. Regionsudvalget anser det for hensigtsmæssigt, at EU i samarbejde med øvrige relevante organer fortsætter sit arbejde med at koordinere og stille turisme-

statistik og -information til rådighed for de parter, der skal udvikle fremtidige turistprodukter og rammer (herunder virksomhederne og de regionale og lokale myndigheder).

21. Regionsudvalget finder, at mange af de aktiviteter, som EU anbefaler og benytter i relation til små og mellemstore virksomheder kan være til stor nytte på turistområdet. Det gælder ikke mindst en indsats inden for uddannelse og nye teknologier og metoder.

Konklusion

22. Regionsudvalget

- støtter, at der fastsættes gennemsigtige og koordinerede retningslinjer for de turismeaktiviteter, der gennemføres på EU-niveau,
- anbefaler, at der tilvejebringes et grundlag, der sikrer, at EU tager større hensyn til de specifikke interesser på turistområdet i forbindelse med planlægning og gennemførelse af andre EU-politikker,
- er dog ikke af den opfattelse, at dette nødvendigvis må betyde en ændring i det nuværende lovgivningsmæssige grundlag eller en forøget kompetence på EU-niveau,

- finder, at Kommissionens grønbog udgør et skridt i retning af at give turismen den opmærksomhed, den fortjener i de politiske beslutningsprocesser i EU,
- opfordrer Kommissionen til at fremkomme med konkrete forslag til mål og midler for EU's indsats til fordel for turismen,
- opfordrer Kommissionen til at basere den rapport, som Kommissionen vil forelægge for Rådet i forbindelse med regeringskonferencen i 1996, på principperne om partnerskab, komplementaritet og subsidiaritet og understrege lokale og regionale myndigheders ansvar og muligheder i forbindelse med udviklingen af turisme,
- vurderer, at grønbogens mulighed III C (intensivering af EU-indsatsen på grundlag af den nuværende traktat) udgør det bedste udgangspunkt for Kommissionens videre arbejde, idet denne mulighed giver et tydeligt politisk signal om, at det nuværende juridiske grundlag (artikel 3, litra t), i traktaten) er tilstrækkeligt for at nå de opstillede mål,
- anmoder om, at Regionsudvalget inddrages i det videre arbejde med at udvikle mål og midler vedrørende EU's rolle på turistområdet.

Bruxelles, den 16. november 1995.

Jacques BLANC

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens meddelelse om handlingsprogram og tidsplan for iværksættelse af de initiativer, der var anført i meddelelsen om en politik til forbedring af industriens konkurrenceevne i Den Europæiske Union«

(96/C 126/06)

Regionsudvalgets præsidium pålagde på sit møde den 19. april 1995 Underudvalg 1 »Regionaludvikling, Økonomisk Udvikling, Finansielle Spørgsmål på Lokalt og Regionalt Plan« at udarbejde en udtalelse om den ovennævnte meddelelse.

Underudvalg 1 afgav sin udtalelse den 31. oktober 1995. Ordfører var Martin Purtscher.

På grund af sagens hastende karakter blev Underudvalg 1's udtalelse i overensstemmelse med forretningsordenens artikel 9, stk. 3, oversendt Rådet og Kommissionen til orientering og forelagt Regionsudvalgets 10. plenarforsamling af 15. og 16. november 1995 til vedtagelse uden debat.

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til artikel 130 i EF-traktatens Afsnit XIII »Industri«, efter hvilken det påhviler Fællesskabet og medlemsstaterne at sørge for, at de nødvendige betingelser for udviklingen af fællesskabsindustriens konkurrenceevne er til stede, og især samme artikels stk. 3, der fastsætter, at Fællesskabet gennem de politikker og aktioner, som det iværksætter i henhold til andre bestemmelser i traktaten, bidrager til gennemførelsen af disse mål;

under henvisning til

- Kommissionens meddelelse af 1990 om principperne i en »Industripolitik i et åbent og konkurrencebaseret miljø« (KOM(90) 556 endelig udg.);
- Kommissionens hvidbog af december 1990 om »Vækst, konkurrenceevne, beskæftigelse« og RU's udtalelse herom ⁽¹⁾;
- Kommissionens meddelelse om »Europa på vej mod informationssamfundet — en handlingsplan« af juli 1994 og RU's udtalelse om denne meddelelse ⁽²⁾;
- Kommissionens meddelelse om et »Integreret program til fordel for SMV og håndværksfagene« samt RU's udtalelse herom ⁽³⁾;
- Kommissionens meddelelse om »En politik til forbedring af industriens konkurrenceevne i Den Europæiske Union« samt RU's udtalelse herom ⁽⁴⁾;

og ud fra den overbevisning,

- at en styrkelse af industriens konkurrenceevne og derigennem skabelse af nye arbejdspladser kræver resolut og hurtig handlen,
- at industriens konkurrenceevne har væsentlige indvirkninger på den økonomiske og sociale samhørighed i EU,
- at en styrkelse af industriens konkurrenceevne stiller ubetinget krav om, at bestræbelserne koncentrerer om udvalgte hovedindsatsområder —

vedtog på plenarforsamlingen den 15.-16. november 1995 (mødet den 16. november 1995) med et flertal af stemmer for følgende udtalelse.

Indledning

A. Den meddelelse, der er forelagt Regionsudvalget til udtalelse, fremlægger såvel et handlingsprogram som en tidsplan for udmøntningen af meddelelsen om

»En politik til forbedring af industriens konkurrenceevne i Den Europæiske Union«. Regionsudvalget afgav på sin 7. plenarforsamling den 20. og 21. april 1995 udtalelse om nævnte meddelelse.

B. Med det nu fremlagte forslag til handlingsprogram og tidsplan efterkommer Kommissionen Rådets resolution af 8. november 1994 om styrkelse af industriens konkurrenceevne, hvori den anmodes om »at forelægge [Rådet] en tidsplan for udarbejdelsen af egnede forslag, som skal konkretisere de initiativer med hensyn til immaterielle investeringer, industrielt sam-

⁽¹⁾ EFT nr. C 210 af 14. 8. 1995, s. 1.

⁽²⁾ EFT nr. C 210 af 14. 8. 1995, s. 109.

⁽³⁾ EFT nr. C 210 af 14. 8. 1995, s. 92.

⁽⁴⁾ EFT nr. C 100 af 2. 4. 1996, s. 14.

arbejde, konkurrence og modernisering af statens rolle, som den har bebudet i sin meddelelse om en politik for industriel konkurrenceevne for Den Europæiske Union«.

- C. Kommissionens forslag indeholder en foranstaltning byggende på fire prioriterede indsatsområder, et forslag til Rådets afgørelse om iværksættelse af et EF-handlingsprogram til forbedring af den europæiske industris konkurrenceevne samt et handlingsprogram og en tidsplan for en politik til forbedring af industriens konkurrenceevne i Den Europæiske Union.
- D. Kommissionen har til implementeringen af sin politik til forbedring af industriens konkurrenceevne opstillet fire politikprioriteter:
- udvikling af det indre marked,
 - bedre hensyntagen til industriens behov i forskningspolitikken,
 - etablering af informationssamfundet samt,
 - fremme af industrielt samarbejde.

Generelle bemærkninger

Regionsudvalget

1. tager Kommissionens redegørelse for de prioriterede foranstaltninger til gennemførelse af dens konkurrenceevnepolitik, det tilhørende forslag til Rådets afgørelse samt handlingsprogrammet og tidsplanen for de pågældende foranstaltninger til efterretning;
2. bifalder udarbejdelsen af et konkret program til udmøntning af de principper, der er opstillet i Kommissionens meddelelse om »En politik til forbedring af industriens konkurrenceevne i Den Europæiske Union«;
3. konstaterer til sin tilfredshed, at konkretiseringen af de initiativer vedrørende immaterielle investeringer, industrielt samarbejde, konkurrence og modernisering af statens rolle, som blev bebudet i Kommissionens meddelelse om »En politik til forbedring af industriens konkurrenceevne i Den Europæiske Union«, vil kunne skride hurtigt frem i kraft af den opstillede detaljerede tidsplan;
4. men skal påpege, at der i gennemførelsen af de planlagte aktioner må tages højde for regionsspecifikke behov inden for de enkelte medlemsstater;
5. understreger, at en strukturfondsindsats og regionernes egne strukturpolitiske foranstaltninger er nødvendig for at sikre europæisk industris konkurrenceevne;
6. finder, at en konsekvent iværksættelse af Kommissionens industripolitiske tanker, forudsætter, at man

overholder fristerne for de krævede godkendelsesprocedurer, og bearbejdningstiden inden for rammerne af anmodningsprocedurerne, f.eks. forskningsstøtte eller støtte til små og mellemstore virksomheder, og at man forkorter disse frister i forhold til de hidtidige erfaringer;

7. anmoder Kommissionen om at udforme betingelserne for adgang til de konkrete industripolitiske foranstaltninger, således at navnlig SMV'er kan opfylde disse med en rimelig indsats.

I. FORANSTALTNINGENS PRIORITETER

Regionsudvalget

8. er af den opfattelse, at industrien er en grundlæggende forudsætning for vækst og levestandard, og at der derfor er behov for foranstaltninger, som i betragtning af konkurrencepresset sikrer industrien en konkurrencedygtig position;

9. peger på, at ud over de i meddelelsen opstillede fire mål er en styrkelse af de menneskelige ressourcer med sigte på industriens konkurrenceevne af central betydning og må forankres stærkere i den europæiske industripolitik inden for de rammer, der er fastlagt i artikel 126, stk. 1, og artikel 127, stk. 1, i EF-traktaten;

10. efterlyser en europæisk industripolitik, der er stærkere orienteret mod princippet om bæredygtighed, da fornuftig omgang med ressourcerne og indarbejdelse af miljøhensyn er uomgængelig nødvendig, hvis de kommende generationers livsbetingelser skal sikres, såvel som til en fortsat horisontal markeds- og konkurrenceorienteret udførelse af en europæisk industripolitik.

Udvikling af det indre marked

Regionsudvalget

11. deler den opfattelse, at virkeliggørelsen af det indre marked udgør et afgørende bidrag til Den Europæiske Unions konkurrencedygtighed, men at der er behov for en yderligere indsats for at sikre, at det indre marked i praksis fungerer efter hensigten;

12. skal imidlertid påpege, at den fremtidige konkurrenceevne ikke udelukkende er et spørgsmål om indtjeningssevne og masseproduktion, men i stigende grad også bestemmes af andre parametre, såsom evnen til hurtig informationsudnyttelse og -spredning;

13. bifalder i princippet den videre udbygning af det indre marked for energi, hvor der skal tages hensyn til optimal udnyttelse af fornybare energikilder (f.eks. vandkraft);

14. kræver, at de regionale og lokale myndigheder inddrages i såvel reguleringen som gennemførelsen af det indre marked for energi, og at der på EU-plan under hensyntagen til den gældende kompetencefordeling formuleres en overordnet ramme, hvis gennemførelse påhviler medlemsstaterne. Derved skulle der kunne tages passende hensyn til de regionale interesser — som angivet i Regionsudvalgets udtalelse⁽¹⁾ om »Grønbog for en energipolitik for EU« (KOM(95) 659 endelig udg.);

15. understreger kraftigt, at det centrale ansvar for tilvejebringelsen af det tilhørende lovfundament ikke kun ligger hos Unionen og medlemsstaterne, men også hos regionerne;

16. betragter harmonisering af de nationale lovgivninger og anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse som vigtige instrumenter til virkeliggørelsen af det indre marked, men det må være en forudsætning, at der på områder af offentlig interesse som sundheds- og forbrugerbeskyttelse og specielt miljøbeskyttelse sikres et højt beskyttelsesniveau.

Bedre hensyntagen til industriens behov i forskningspolitikken

Regionsudvalget

17. er enig i den vurdering, at et forbedret samarbejde mellem forskning og industri spiller en afgørende rolle for styrkelsen af industriens konkurrenceevne;

18. bifalder på den baggrund Kommissionens intentioner om at tilnærme forskningen til industriens behov via fælles projekter af interesse for industrien samt om at udarbejde en meddelelse om et bedre samspil mellem forskning og industri;

19. finder, at indsatsen inden for forskeruddannelse og på de teknologiske uddannelsers område til stadighed skal forstærkes ikke blot på unions-, medlemsstats- og industriplan, men også på det regionale plan, for at sætte virksomhederne i stand til hurtigt at tilpasse sig til de nye teknologier og markeder og gennemføre tilsvarende strategier.

Etablering af informationssamfundet

Regionsudvalget

20. understreger, at betingelserne for adgang til informationsnettene og til de tjenester, der letter udnyttelsen af informationerne, er af stor betydning for industriens konkurrenceevne. Specielt for virksomheder i fjernt beliggende, lidet tilgængelige eller ugunstigt stillede

regioner er indkobling på informationsnettene af stor betydning og betyder en væsentlig styrkelse af deres konkurrenceevne;

21. påpeger, at informationssamfundets indtog i princippet har en gunstig indvirkning på erobringen af nye markeder og tilvejebringelsen af nye arbejdspladser;

22. men advarer om, at realiseringen af dette mål vil blive hæmmet af de små og mellemstore virksomheders størrelsesstruktur i Den Europæiske Union;

23. fastslår, at skønt infrastrukturen ofte i vidt omfang er til stede, er der hos de potentielle brugere manglende kendskab til systemets fordele;

24. anbefaler derfor, at der som led i handlingsprogrammet indledes en målrettet offensiv for at implementere kommunikationsteknologier med sigte på SMV.

Fremme af industrielt samarbejde

Regionsudvalget

25. er enig i den opfattelse, at Unionen skal sætte ind for at fjerne hindringerne for industrielt samarbejde og for at udvikle værktøjer til industrielt samarbejde;

26. understreger LEONARDO-programmets betydning for udvikling af samarbejdet mellem virksomhederne og andre sektorer inden for faglig uddannelse;

27. finder, at udviklingen af industrielt samarbejde med tredjelande er i alles interesse, og at alt må sættes ind på at fremme denne udvikling;

28. støtter forslagene i »Integreret program til fordel for SMV og håndværksfagene« (KOM(94) 207) og henviser til SMV's betydning for den økonomiske vækst og jobskabelsen i Den Europæiske Union, specielt i dennes regioner.

II. FORSLAG TIL RÅDETS AFGØRELSE OM IVÆRKSÆTTELSE AF ET EF-HANDLINGS-PROGRAM TIL FORBEDRING AF DEN EUROPÆISKE INDUSTRIKONKURRENCEEVNE

Regionsudvalget

29. finder vedtagelsen af en rådsafgørelse om iværksættelse af et EF-handlingsprogram til forbedring af den europæiske industris konkurrenceevne nødvendig, i og med at man herved har et lovgrundlag for Kommissionens gennemførelse af handlingsprogrammet;

30. tager til efterretning, at rådsafgørelsen ikke indebærer, at der skal afsættes yderligere midler til handlingsprogrammets gennemførelse;

⁽¹⁾ EFT nr. C 100 af 2. 4. 1996, s. 60.

31. er enig i det synspunkt, at en konkurrencedygtig og nytænkende industri er grundlaget for økonomisk vækst og øget beskæftigelse, og at rammebetingelserne for konkurrenceevne og konkurrence skal forbedres, for at Den Europæiske Union kan opretholde et attraktivt erhvervsliv og derigennem kan skabe nye virksomheder og arbejdspladser;

32. er enig i den konstatering, at industriproduktionen og tjenesteydelserne supplerer hinanden mere og mere, og at en konkurrencedygtig industrisektor virker positivt ind på servicesektoren;

33. er af den opfattelse, at Fællesskabet og medlemsstaterne skal iværksætte tiltag, herunder på regionalt og lokalt plan, som medvirker til at forstærke industriens konkurrenceevne;

34. støtter de i handlingsprogrammet opstillede mål: at befri virksomhederne for alle overflødige juridiske og administrative begrænsninger, at garantere en afbalanceret konkurrence, at udbygge det industrielle samarbejde samt at fremme immaterielle konkurrencefaktorer.

III. HANDLINGSPROGRAM OG TIDSPLAN FOR EN POLITIK TIL FORBEDRING AF INDUSTRIENS KONKURRENCEEVNE I DEN EUROPÆISKE UNION

Regionsudvalget

35. støtter tidsplanen for gennemførelsen af handlingsprogrammet for en politik til forbedring af industri-

ens konkurrenceevne i Den Europæiske Union og slår til lyd for en hurtig udmøntning af foranstaltningerne, som falder direkte under Kommissionens kompetence;

36. bifalder, at der gennemføres specifikke undersøgelser og analyser, inden foranstaltningerne til konkretisering af ovennævnte mål iværksættes;

37. tilslutter sig, at der sættes ind med foranstaltninger, som kan bidrage direkte til at forbedre industriens konkurrenceevne, såsom f.eks. fælles politikker og samarbejde med tredjelande, gennemførelse af pilotprogrammer for industrielt samarbejde tillige med etablering af en databank med oplysninger om hindringer for markedernes effektive funktionsmåde samt indførelse af en »Industrial Assessment Mechanism«;

38. anser det for en afgørende forudsætning, at dette handlingsprogram gennemføres under iagttagelse af subsidiaritetsprincippet;

39. understreger, at der er to yderligere mål, som skal tilgodeses: styrkelse af de menneskelige ressourcer og fremme af en industriproduktion, som i højere grad er orienteret mod princippet om en bæredygtig udvikling;

40. finder, at foranstaltningerne i nogen grad er for generelt formuleret og ser derfor frem til en yderligere konkretisering;

41. er af den opfattelse, at en række af de opførte foranstaltninger blot repræsenterer en videreførelse af hidtidige initiativer, og at der kun i begrænset omfang er tale om lancering af nye initiativer.

Bruxelles, den 16. november 1995.

Jacques BLANC

Formand for

Regionsudvalget